Veiligheidsregio Drenthe

Jaarstukken **2021**

Crisisbeheersing, GHOR, Brandweer, Bedrijfsvoering en Financiën

Voorwoord

2021 werd gekleurd door de COVID-19 crisis, maar daarnaast is ook veel energie gestoken in de beleidsimpuls, zoals in de begroting was aangegeven. Zowel op het gebied van brandweerzorg, crisisbeheersing als bedrijfsvoering vond die beleidsontwikkeling plaats.
COVID-19 maakte ook dat een aantal werkzaamheden niet kon plaatsvinden. Het veelal digitaal vanuit huis werken veroorzaakte een afstand tussen collega's, leidinggevenden en hun medewerkers en het MT en de organisatie.
Hier is aandacht voor, ook in 2022.

De pandemie leert ons dat crises nu en in de toekomst anders zullen zijn, dat vraagt nog meer flexibiliteit en wendbaarheid. De VRD staat hiermee voor nieuwe uitdagingen. Het afgelopen jaar heeft laten zien dat een aantal autonome ontwikkelingen drukken op de organisatie: het piept en het kraakt. Het werd zichtbaar dat het niet meer mogelijk is dat binnen bestaande kaders en begroting op te lossen. Het is eerder dankzij, dan ondanks de COVID-19 crisis dat we het jaar financieel positief hebben kunnen afsluiten. We staan voor een opgave om bestuurlijk keuzes te maken voor de toekomst.

Het dagelijks bestuur VRD

Samenvatting

COVID-19

De crisisorganisatie, inclusief alle stafsecties hebben tot juni gewerkt in de omstandigheden van de lockdown. Vanaf het begin van de zomer was er meer mogelijk en ontstond er daarmee ook meer druk op bijvoorbeeld evenementenaanvragen. Er is veel tijd gestoken in het gezamenlijk optrekken om vanuit de gemeenten dezelfde lijnen te hanteren.

Uiteindelijk verliep COVID-19 toch weer anders en was met de opkomst van de omikronvariant in het najaar er weer een volgende golf van besmettingen. De crisisorganisatie was daardoor weer volledig in de benen.

Het informatieknooppunt heeft een belangrijke rol vervuld in het vergaren van informatie, landelijk en regionaal en het realiseren van informatiebeelden over de crisis.

De crisiscommunicatie voor COVID-19 is vanuit team Communicatie GGD/VRD georganiseerd. De communicatie rondom de landelijke bepaalde vaccinatiestrategie vond in verschillende versnellingen plaats, waardoor herhaaldelijk snel op- en afgeschaald moest worden. De aanwezige gecombineerde expertise op het gebied van crisiscommunicatie van GGD als VRD kwam hier goed van pas, evenals de goede verbinding met de gemeentelijke communicatieteams.

De meerkosten die de VRD heeft gemaakt door COVID-19 zijn eind 2021 gedeclareerd bij het ministerie van VWS conform de geldende afspraken. Deze zijn terug te vinden onder de COVID-19 paragraaf.

Vernieuwde crisisorganisatie en ontwikkeling crisisplan

Meerdere recente crises hebben laten zien dat we met de standaard crisisorganisatie niet altijd uit de voeten kunnen.
Het crisisplan en handboek crisisbeheersing zijn onder handen genomen om een crisisorganisatie neer te zetten die ook klaar is voor crises met maatschappelijke impact zonder direct fysieke aanleiding. Dit vergt een flexibele organisatie waarbij de VRD een regierol en/of netwerkrol vervult. Belangrijk is dat de organisatie gevormd wordt naar de aard van de crisis en niet altijd volgens de standaard GRIP procedures.

De uitgangspunten van de vernieuwde crisisorganisatie zijn gedurende het jaar met alle crisisteams besproken en het concept crisisplan wordt in 2022 ter vaststelling voorgelegd aan het bestuur.

Aandacht voor digitale ontwrichting en cyber

In 2021 is het structureel overleg vanuit de landelijke werkgroep Digitale ontwrichting en cyber opnieuw opgepakt, na een onderbreking in 2020. Ook heeft de samenwerking met de twee andere Noordelijks veiligheidsregio's nader vorm gekregen.
Daarnaast is op de bestuurlijke tweedaagse gesproken met de Drentse burgemeesters over landelijke ontwikkelingen en is de opdracht opgehaald om nader te verkennen wat de rol van de VRD zou kunnen zijn bij cyberincidenten.

Programma brandweerzorg

In 2021 is de basis gelegd voor het programma brandweerzorg dat in 2022 met brandweerposten wordt ontwikkeld en uitgevoerd. Het programma heeft tot doel om Drentse brandweerzorg toekomstbestendig en rondom vrijwilligheid te organiseren. Dit vraagt een omslag in het denken: in plaats van procedures als basis te nemen en daar de brandweerorganisatie naar te vormen, nemen we mogelijkheden van vrijwilligers en de samenleving als uitgangspunt en vormen daar de organisatie naar. In 2021 zijn vier lijnen geformuleerd waarmee die organisatorische omslag wordt gemaakt:

- de behapbare basis;
- vitale brandweerposten;
- ondersteuning op afstand;
- de samenleving betrekken.

Samenvatting

Uitruk op maat

Ter ondersteuning van de paraatheid biedt Brandweer Drenthe sinds enige jaren de mogelijkheid om met vier personen op een tankautospuit uit te rukken in plaats van zes. Om deze werkwijze te hanteren is een Drents opleidingsprogramma beschikbaar dat posten moeten volgen voor ze op deze manier mogen uitrukken. Op dit moment zijn 15 Drentse posten opgeleid en staan 10 posten gepland om te worden opgeleid. Naar verwachting is dit eind 2022 afgerond.

Advisering brandveiligheid

Er is een duidelijke stijging te zien in het aantal adviesaanvragen vanuit VvE's én adviesaanvragen in het kader van de energietransitie. Zo nemen de ontwikkelingen rond het gebruik van waterstof in de maatschappij steeds verder toe: dat zien we terug in de aangevraagde advisering rondom waterstoftankstations, waterstofvoertuigen en de toepassing van elektrolyzers en zelfs het Waterstof Tiny House in Hoogeveen.

Continuïteit bedrijfsvoering

Als gevolg van COVID-19 is beter inzicht verkregen in de kwetsbaarheid van de huidige informatievoorziening. Deze kwetsbaarheden werden zichtbaar op continuïteit en kwaliteit. In 2021 zijn met tijdelijke oplossingen deze kwetsbaarheden verminderd. Een voorbeeld hiervan is de noodzakelijkheid van 24/7 dienstverlening.

Veiligheid informatievoorziening & privacy

Op het gebied van de veiligheid van informatievoorziening en privacy werken de VRD en GGD Drenthe nauw samen en is in 2021 gekozen voor een gezamenlijke aanpak om te komen tot een verbetering van de beveiliging. In 2021 was een sterke toename te zien van het aantal situaties van misbruik en oneigenlijk gebruik. Er is inzicht gekregen in het huidige niveau van de beveiliging. Dit leidt tot de conclusie dat de informatiebeveiliging van de VRD en GGD niet op orde is en dat het juist gebruik van privacygevoelige gegevens onvoldoende gewaarborgd is. Aanvullende maatregelen zijn nodig, waarvoor een Verbeterplan 'Veiligheid Informatievoorziening en Privacy' is opgesteld.

Programma DOOR

Het organisatieontwikkelingsprogramma DOOR (DoorOntwikkeling Organisatie) is begin 2021 gestart en pakt in samenhang vraagstukken omtrent samenwerken, inzetten op talent en waarderen op. De VRD wil een flexibele en wendbare organisatie zijn, daar voorzien deze verschillende deelsporen in.

Hybride werken als standaard

Als gevolg van COVID-19 is steeds meer flexibiliteit in werklocaties en manieren van samenwerken ontstaan. Een aantal geplande ontwikkelingen is daardoor versneld. In 2021 zijn diverse aanpassingen op het gebied van digitale werkomgeving en fysieke kantooromgeving gerealiseerd.

Financiën

2021 is weliswaar afgesloten met een positief resultaat van € 118.585,-, punt van aandacht is dat bij een aantal programma's incidenteel voordeel is ontstaan, zonder dit voordeel zou het resultaat negatief zijn uitgekomen. In de 8-maandsrapportage is hiervan melding gedaan. Het gaat daarbij onder meer om de kosten voor de Omgevingswet.

Wij treden op bij calamiteiten en crises

Crisisbeheersing

COVID-19 crisisorganisatie

COVID-19 had ook in 2021 een grillig en onvoorspelbaar verloop, waardoor veel tijd en energie is gestoken in het meebewegen met de crisis.

De crisisorganisatie en haar stafsecties hebben tot juni gewerkt in de omstandigheden van de lockdown. Vanaf het begin van de zomer was er meer mogelijk en ontstond er daarmee ook meer druk op bijvoorbeeld evenementenaanvragen. Er is veel tijd gestoken in het gezamenlijk optrekken om vanuit de gemeenten dezelfde lijnen te hanteren.

In de zomerperiode ging de crisisorganisatie in een waakstand en was de hoop dat na de zomer een afbouw kon plaatsvinden. Uiteindelijk verliep COVID-19 toch weer anders en was met de opkomst van de deltavariant er weer een volgende golf van besmettingen. De crisisorganisatie is weer vlot opgeschaald en tot het eind van het jaar onverminderd druk geweest.
Het informatieknooppunt heeft een belangrijke rol vervuld in het vergaren van informatie, landelijk en regionaal en het realiseren van informatiebeelden over de crisis.

De GHOR heeft het hele jaar volop de aanpak van de COVID-19 crisis ondersteund. Dat gebeurde door een structurele rol in informatievoorziening, de coördinatie van de beschikbaarheid van capaciteit in de niet acute zorg en het ondersteunen van ad hoc situaties die om directe inzet van verschillende organisaties vroegen. Daarnaast heeft de GHOR haar bijdrage geleverd in de wekelijkse stafsectie evenementen. Het najaar stond daarnaast in het teken van de voorbereiding op een mogelijke “crisisfase drie” in de zorg.

De crisis heeft tot de zomer in een informele GRIP 4 situatie gewerkt. Na de zomer is ervoor gekozen om te blijven werken volgens de uitgangspunten van de crisisorganisatie. Bestuurlijke afstemming vond nog steeds plaats in het Regionaal Beleidsteam waar de twaalf Drentse burgemeesters zitting in hebben. Het RBT is 20 keer bij elkaar gekomen in 2021.

In een klein Regionaal Crisisteam waarin de voorzitter van de veiligheidsregio en zijn plaatsvervanger zitting hebben met hun crisisadviseurs, vond elke week kort afstemming plaats over het verloop van de crisis.

Met de opkomst van de deltavariant en de snelle verspreiding van het virus is ook gerichte aandacht georganiseerd voor specifieke doelgroepen, zoals asielzoekers. Er is hiervoor een aparte operationeel leider aangewezen die veel afstemming heeft gevoerd met de AZC's over de organisatie van quarantainevoorzieningen.

De crisiscommunicatie voor COVID-19 is vanuit team Communicatie GGD/VRD georganiseerd. De communicatie rondom de landelijke bepaalde vaccinatiestrategie vond in verschillende versnellingen plaats, waardoor herhaaldelijk snel op- en afgeschaald moest worden. De aanwezige gecombineerde expertise op het gebied van crisiscommunicatie van GGD als VRD kwam hier goed van pas, evenals de goede verbinding met de gemeentelijke communicatieteams.

De meerkosten die de VRD heeft gemaakt door COVID-19 zijn eind 2021 gedeclareerd bij het ministerie van VWS conform de geldende afspraken. Deze zijn terug te vinden onder de COVID-19 paragraaf.

Wij treden op bij calamiteiten en crises

Vernieuwde Crisisorganisatie

Meerdere recente crises hebben laten zien dat we met de standaard crisisorganisatie niet altijd uit de voeten kunnen. Het crisisplan en handboek crisisbeheersing zijn onder handen genomen om een crisisorganisatie neer te zetten die ook klaar is voor crises met maatschappelijke impact. Dit vergt een flexibele organisatie waarbij de VRD een regierol en/of netwerkrol vervult. Belangrijk is dat de organisatie gevormd wordt naar de aard van de crisis en niet altijd volgens de standaard GRIP procedures. Naast crisisbestrijding wordt ook ingezet op het signaleren van mogelijke veiligheidsvraagstukken die multidisciplinaire afstemming vragen. Informatiemanagement is hierbij belangrijk. De uitgangspunten van de vernieuwde crisisorganisatie zijn gedurende het jaar met alle crisisteams besproken en het concept crisisplan wordt in 2022 ter vaststelling voorgelegd aan het bestuur.

Digitale ontwrichting en cyber

In 2021 is het structureel overleg vanuit de landelijke werkgroep Digitale ontwrichting en cyber opnieuw opgepakt, na een onderbreking in 2020. Ook heeft de samenwerking met de twee andere Noordelijks veiligheidsregio's nader vorm gekregen. In gezamenlijkheid met het Regionaal Bestuurlijk Politieoverleg Noord Nederland is vorm en inhoud gegeven aan het bestuurlijk overleg gericht op digitale ontwrichting en cyber. Daarnaast is op de bestuurlijke tweedaagse gesproken met de Drentse burgemeesters over landelijke ontwikkelingen en is de opdracht opgehaald om nader te verkennen wat de rol van de VRD zou kunnen zijn bij cyberincidenten. In 2021 was sprake van een stapeling van incidenten, waarbij het belang van een goede cyberweerwaarheid bleek. In december is intern opgeschaald om de ‘apache log4j’ dreiging het hoofd te bieden. Deze dreiging lijkt succesvol te zijn afgewend. Tenslotte is in 2021 een begin gemaakt met de uitwerking van een Drentse handreiking.

Cyberweerbaarheid
Cyberweerbaarheid gaat over de interne voorbereidingen op cyberaanvallen en -incidenten. Het vraagt inzicht in kritische processen en systemen zowel voor de eigen organisatie als voor de hulpverlening.
Informatiemanagement en continuïteitsplannen zijn van belang voor een goede cyberweerbaarheid.

Evalueren

In 2021 is er volgens een nieuwe evaluatiesystematiek geëvalueerd. Deze systematiek blijft zich continu ontwikkelen. De GRIP-1 incidenten ‘Ernstig Ongeval N34’ te Borger en ‘Lekkage Tankwagen A28’ te Beilen zijn dit jaar geëvalueerd, naast de oefeningen en trainingen uit het MOTO-programma.

MOTO

Veel MOTO-activiteiten (multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen) hebben dit jaar noodgedwongen in digitale vorm plaatsgevonden. Dit is, na een initiële periode waarin iedereen even moest wennen, goed bevallen. Ook de jaarlijkse COPI-week vond digitaal plaats.
Dit jaar is de keuze gemaakt jaren een samenwerking aan te gaan met Nijhof Teamadvies en De Crisisantropoloog. Het doel is om het gedachtegoed over Onzekerheidskunde en Voorwaarts Denken binnen de crisisorganisatie te verspreiden en invulling te geven aan passende beïnvloeding, interventies, advisering en samenwerking tijdens crises.
Enkele MOTO-activiteiten hebben helaas niet kunnen plaatsvinden, waaronder de Systeemoefening Groningen Airport Eelde.

Bevolkingszorg

Ook de oefeningen van Bevolkingszorg hebben voornamelijk digitaal plaatsgevonden. De jaarlijkse netwerkdag voor crisiscommunicatie kon helaas niet doorgaan. In 2021 is een start gemaakt met het project ‘Actualiseren Bevolkingszorg’ dat in 2022 verder uitgevoerd wordt. Doel van het project is om de processen binnen bevolkingszorg te actualiseren en waar nodig te moderniseren.

Wij treden op bij calamiteiten en crises

Crisiscommunicatie

De COVID-19 pandemie is als ‘ongekende crisis’, samen met andere recente crises als Anloo en Ruinerwold, een versneller geweest om anders over crisiscommunicatie na te gaan denken. Er is gestart met een proces om de komende jaren, met meer flexibiliteit en schaalbaarheid, te kunnen anticiperen. Crisiscommunicatie wordt nadrukkelijk meegenomen in het proces om een eigentijdse invulling aan Bevolkingszorg te geven. In landelijk verband is meegewerkt aan de verbetering van NL-alert en de nationale crisisplannen voor gas en elektra.

Planvorming

In 2021 zijn de rampbestrijdingsplannen van vliegveld Eelde (het IRP-GAE) en de gasopslag in Norg herzien. Daarnaast is de multidisciplinaire informatiekaart ‘Spoor’ in 2021 afgerond, in nauwe samenwerking met veiligheidsregio's Fryslân en Groningen. Deze kaart wordt begin 2022 vastgesteld en geïmplementeerd.

GHOR

Ook bij de GHOR hebben de meeste oefeningen, opleidingen en intervisies in digitale vorm plaatsgevonden.
Op verzoek van het kernteam Infectieziektenbestrijding van de GGD is er een basistraining crisismanagement en crisisorganisatie GHOR gegeven. De GHOR heeft vanuit haar adviserende rol een bijdrage geleverd aan de regionale evenementenadvisering, aan de planvorming voor o.a. de rampbestrijdingsplannen van vliegveld Eelde en de gasopslag Norg en aan vijf Drentse gemeenten voor de ontwikkeling van hun Omgevingsvisie. Aan de overige voornemens zoals benoemd in de begroting 2021, is geen uitvoering gegeven. Dat gaat bijvoorbeeld over het ontwikkelen van het zorgrisicoprofiel, inzetten op verminderd zelfredzamen en het veranderd zorglandschap. Alle beschikbare capaciteit was gericht op COVID-19.

Datum	Incident	Locatie	Gemeente	Grip	Multidisciplinaire Evaluatie
27-03	Brand Flat	Hoogeveen	Hoogeveen	1	Nee, geen leervragen
30-05	Ernstig Ongeval N34	Borger	Borger-Odoorn	1	Ja
15-09	Lekkende Tankwagen A28	Beilen	Midden-Drenthe	1	Ja
27-10	Geschaarde aanhanger met munitie	Huis ter Heide	Noordenveld	1	Nee, geen leervragen of andere aanleiding
27-11	Bootbrand tijdelijke asielopvang Meppel	Meppel	Meppel	1	Nee, geen leervragen of andere aanleiding

Wij treden op bij calamiteiten en crises

Brandweer Drenthe

Paraatheid op orde

De gevolgen van de COVID-19 pandemie op de paraatheid van de 36 brandweerposten is minimaal geweest. Het hele jaar waren er voldoende gezonde brandweermensen beschikbaar om de brandweerzorg te garanderen.

Uitrukgegevens

	2021
Aantal incidenten (incl. buitenregionaal)	3100
Opschaling Middelbrand	83
Opschaling Grote Brand	17
Opschaling Zeer grote brand	6
Gemiddelde Opkomsttijd PRIO1 / Brand en Brandalarm	10:12
Opkomsttijd <15 minuten PRIO1 / Brand en Brandalarm	93%
Opkomsttijd 15-18 minuten PRIO1 / Brand en Brandalarm	5%
Opkomsttijd >=18 minuten PRIO1 / Brand en Brandalarm	2%
GRIP1	5
GRIP2	0
GRIP3	0
GRIP4	0
GRIP 'op maat'	0

Overzicht PPMO 2021

Voor repressieve brandweermensen vinden structurele medische keuringen plaats: het preventief periodiek medisch onderzoek. Dit jaar zijn de PPMO-keuringen, ondanks COVID-19, volgens de planning verlopen. Net als voorgaand jaar is er een stijging van de categorie 'tijdelijk ongeschikt'. Deze tijdelijke ongeschiktheid heeft een medische oorzaak. De arbodienst gaat samen met de VRD een onderzoek starten naar deze stijging met als doel om meer medewerkers de keuring met een goed gevolg te laten afronden.

Kwartaal	1e	2e	3e	4e
Geschikt (G1)	79	103	80	100
Geschikt onder voorwaarden (G2)	13	21	8	15
Tijdelijk ongeschikt (O1)	14	16	14	8
Blijven ongeschikt (O2)	0	0	0	0
Geen uitslag	0	0	0	0
Totaal	106	140	102	123

Oefenen binnen de mogelijkheden

Binnen de wisselende mogelijkheden die er waren is er het hele jaar geoefend binnen de brandweer om de vakbekwaamheid op peil te houden. Naast de algemene oefeningen zijn ook de bijscholingen 'Basisprincipes brandbestrijding' en 'Uitruk op maat' zoveel mogelijk doorgegaan. In 2021 is daarnaast gestart met een pilot opleiding 'Oefenbegeleider'. Deze pilot loopt door tot in 2022.

Wij treden op bij calamiteiten en crises

Vakbekwaamheid en vrijwilligheid kwetsbaar door COVID-19 pandemie

Hoewel er in 2021 binnen de mogelijkheden is geoefend, is er duidelijk minder geoefend dan andere jaren en zijn er gedurende het jaar zeer beperkt mogelijkheden geweest om aan sociale binding te doen. Net als in 2020 blijven als gevolg daarvan vakbekwaamheid en sociale binding onder druk staan. Dit geeft niet alleen grotere kans op ongevallen tijdens incidentbestrijding, maar zet ook vrijwilligheid onder druk.

Programma brandweerzorg

In 2021 is de basis gelegd voor het programma brandweerzorg dat in 2022 met brandweerposten wordt ontwikkeld en uitgevoerd. Het programma heeft tot doel om Drentse brandweerzorg toekomstbestendig en rondom vrijwilligheid te organiseren. Dit vraagt een omslag in het denken: in plaats van procedures als basis te nemen en daar de brandweerorganisatie naar te vormen, nemen we mogelijkheden van vrijwilligers en de samenleving als uitgangspunt en vormen daar de organisatie naar. In 2021 zijn vier lijnen geformuleerd waarmee die organisatorische omslag wordt gemaakt:

1. De behapbare basis
2. Vitale brandweerposten
3. Ondersteuning op afstand
4. De samenleving betrekken

In 2022 en daarna wil Brandweer Drenthe samen met haar vrijwilligers en de samenleving invulling geven aan deze lijnen.
In aanloop naar de uitvoering van het Drentse ‘Programma Brandweerzorg’ zijn in de afgelopen jaren al meerdere landelijke en vooral regionale initiatieven gestart om brandweerzorg toekomstbestendig te maken. De regionale initiatieven sluiten aan bij de wens van het algemeen bestuur om op kleine schaal diverse manieren te onderzoeken om brandweerzorg op basis van vrijwilligheid in stand te houden. Aan een aantal van deze initiatieven is in 2021 uitvoering gegeven:

Toekomstbestendig brandweerstelsel

Conform Europese regelgeving moet landelijk het onderscheid tussen vrijwilligers en beroepsmedewerkers bij de brandweer explicieter worden. De eerste fase van het onderzoek bestond uit het ontwikkelen van een denkrichting door een landelijke denktank hoe dit gerealiseerd kan worden. Deze opdracht is op 21 juni door het Veiligheidsberaad en de minister van Justitie en Veiligheid afgerond bevonden. De eerste bouwsteen van de ontwikkelde denkrichting wordt door de nieuwe stuurgroep ‘toekomstbestendig brandweerstelsel’ verder uitgewerkt en geïmplementeerd. Dit gaat over het vervallen van verplichte beschikbaarheid voor brandweervrijwilligers.

Uitruk op maat

Ter ondersteuning van de paraatheid biedt Brandweer Drenthe sinds enige jaren de mogelijkheid om met vier personen op een tankautospuit uit te rukken in plaats van zes.
Om deze werkwijze te hanteren is een Drents opleidingsprogramma beschikbaar dat posten moeten volgen voor ze op deze manier mogen uitrukken.
In de opleiding komen diverse afspraken aan bod die gaan over veiligheid van personeel en effectiviteit van de brandweerzorg. De belangstelling voor de werkwijze neemt toe onder brandweerposten. Op dit moment zijn 15 Drentse posten opgeleid en staan 10 posten gepland om te worden opgeleid. Naar verwachting is dit eind 2022 afgerond.

Dynamisch alarmeren OVD-piket

In 2021 is de pilot van start gegaan waarin voor een incident de dichtstbijzijnde Officier van Dienst (OVD) gealarmeerd wordt. Daarmee wordt het vaste werkgebied van een OVD losgelaten. Omdat de Veiligheidsregio IJsselland ook met dit systeem werkt, wordt tussen beide regio’s ook dynamisch gealarmeerd. Zowel een Drentse als IJssellandse OVD kunnen gealarmeerd worden voor een incident in het grensgebied van IJsselland/Drenthe. Evaluatie van deze pilot volgt in 2022.

Wij treden op bij calamiteiten en crises

Pilot brandweerchauffeur

De veiligheidsregio's Drenthe, Midden- en West-Brabant, Zeeland en Zuid-Holland Zuid hebben gezamenlijk de pilot 'brandweerchauffeur' uitgevoerd. In de pilot wordt onderzocht of het mogelijk is om vrijwilligers alleen als brandweerchauffeur op te leiden en in te zetten. Deze flexibele inzet van personeel helpt bij het op peil houden van de paraatheid van vrijwillige posten, met name overdag. De pilot is op 1 december 2021 afgerond en in de evaluatie wordt specifiek gekeken naar veiligheid van medewerkers en effectiviteit van de brandweerzorg. Het evaluatierapport is naar verwacht in het eerste kwartaal 2022 gereed.

Proeftuin Gasselterijveen

Sinds 2019 is in Gasselternijveen vanwege paraatheidsproblematiek een proeftuin opgezet. Deze proeftuin is erop gericht nieuwe manieren te ontwikkelen om personeel flexibel in te zetten en zo de paraatheid van brandweerposten te ondersteunen. Eén van de belangstellenden heeft in 2021 een aangepaste module brandbestrijding succesvol afgerond en is nu opgeleid als manschap zonder ademlucht. Ook heeft deze vrijwilliger een aangepaste medische keuring ondergaan. In januari 2022 vindt het examen technische hulpverlening plaats. Hierna breekt een periode aan om te monitoren wat de daadwerkelijke bijdrage is in het veld met de aangepaste opleiding. In de toekomst kan deze manier van opleiden een uitkomst bieden op posten waar de behoefte is om mensen minder belastend op te leiden.

Project 'Alleen rijden op geverifieerde meldingen'

Uit onderzoek blijkt dat bij 99,7% van de automatische brandmeldingen van het OMS-systeem (openbaar meldsysteem) de inzet van de brandweer niet nodig is.
De VRD wil daarom in de toekomst de brandweer alleen nog alarmeren bij bevestigde OMS-meldingen en niet meer elke melding telefonisch laten verifiëren door de meldkamer. Dat betekent dat bij een object waar organisatorische verificatie wordt toegepast de eerste automatische brandmelding wordt genegeerd. Pas bij een tweede automatische melding of telefonische bevestiging wordt de brandweer gealarmeerd.

In 2021 zijn de eerste gesprekken gevoerd met OMS-gebruikers over het nieuwe beoordelingsbeleid. Bij de invoering van het nieuwe beleid wordt maatwerk geleverd en is de situatie van de gebouwgebruiker het uitgangspunt. Dit zorgvuldige invoeringstraject kost meerdere jaren.

Doorontwikkeling digitale oefentechnieken

De beperkingen door COVID-19 hebben het gebruik van digitale technieken binnen het opleiden en oefenen versneld. In 2021 zijn alle digitale activiteiten voor vakbekwaamheid gebundeld in een digitaal oefencentrum. Het doel is om met digitale oefeningen de fysieke oefeningen te ondersteunen en de totale oefenbelasting waar mogelijk te verminderen. Deze ontwikkeling neemt een aantal jaren in beslag om te komen tot goede balans tussen digitaal oefenen, fysiek oefenen en mengvormen hiervan.

Tweede peloton Natuurbrand gereed

Twee van de nieuw geleverde tankautospuiten van dit jaar zijn geschikt voor natuurbrandbestrijding. Met de aflevering van deze twee specialistische tankautospuiten is een tweede peloton natuurbrandbestrijding volledig inzetbaar voor de bestrijding van één van de grootste risico's van Drenthe: natuurbrand. Hiermee is de uitvoering van het advies hierover uit 2015 afgerond.

BON

De meeste opleidingen en trainingen die vanuit Brandweeropleidingen Noord (BON) georganiseerd werden konden gelukkig doorgaan in 2021. Eén van de bijzondere activiteiten in 2021 betrof uitvoering van het project 'Versterking brandweeronderwijs Noord Nederland'. BON bleek tijdens een audit in 2020 niet op alle onderdelen te voldoen aan de norm Kwaliteit Aanbieders Brandweeropleidingen (KAB). Om examens af te mogen nemen die leiden tot een rijksdiploma is het voldoen aan de KAB noodzakelijk. Omdat een deel van de criteria waar niet aan werd voldaan onder de verantwoordelijkheid van de regio's valt, is hier gezamenlijk opgetrokken en zijn de noodzakelijke verbeteringen doorgevoerd.

Wij treden op bij calamiteiten en crises

Financiën

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting primair 2021	technische wijziging	Begroting gewijzigd 2021	Werkelijk 2021	Resultaat 2021
Programma Calamiteiten en Crises						
Lasten						
Incidentbestrijding	3.949	4.615	31	4.646	4.076	570
Operationele informatievoorziening	159	142	11	153	166	-13
Techniek en Logistiek	1.633	1.529	78	1.607	1.571	36
Investering	3.032	3.283	1	3.284	3.086	198
Vakbekwaamheid	1.428	1.787	12	1.799	1.946	-147
Crisisbeheersing	233	247	-68	179	213	-34
GHOR	1.227	1.297	-	1.297	1.221	75
Personeel	8.173	8.433	-83	8.350	8.882	-532
Baten						
Techniek en Logistiek	-37	-30	-	-30	-32	2
Investering	-96	-113	-	-113	-119	7
Vakbekwaamheid	-13	-2	-10	-12	-11	-1
Crisisbeheersing	-32	-	-	-	-33	33
Personeel	-233	-258	232	-26	-104	77
Totaal Calamiteiten en Crises	19.423	20.930	202	21.132	20.862	270

Het effect van de COVID-19 pandemie is in deze missielijn duidelijk zichtbaar: er waren minder uitgaven dan begroot voor een bedrag van € 270.000,-.

- Als gevolg van COVID-19 zijn in de eerste maanden van 2021 minder oefeningen geweest. Hierdoor zijn in deze periode minder vergoedingen betaald, uitgaven zijn daardoor € 200.000,- lager.
- Er waren meer kosten voor opleiden: € 147.000. Dit ontstaat met name door extra kosten voor inhalen van opgelopen achterstanden in het kader van COVID-19.
- In het afgelopen jaar is minder vaak een beroep gedaan op de diensten van de brandweer. Het aantal incidenten was lager dan in andere jaren. Met name het aantal buitenbranden was lager door de natte zomer en het aantal doorgezette meldingen van uit het openbare meldsysteem (OMS) was lager. Per saldo leidde dit tot € 300.000,- lagere kosten.
- Als gevolg van langere levertijden en het doorschuiven van investeringen zijn de kosten lager: € 205.000,-
- Diverse brandweergerelateerde activiteiten hebben vanwege de COVID-19 geen of in mindere mate doorgang gehad, denk hierbij aan korpsavonden. Hierdoor minder uitgaven: € 92.000,-.
- Niet doorgaan van oefeningen en opleidingen bij de GHOR leidden tot lagere kosten: € 75.000,-
- Personele kosten vallen hoger uit dan begroot, in totaal € 455.000,-. Een nadere verklaring valt te lezen bij het programma ‘Wij zijn een flexibele en wendbare (netwerk) organisatie’.

Wij vergroten bewustwording over veiligheid

Brandweer

Brandveilig Leven

Als gevolg van de COVID-19 pandemie zijn de lessen op scholen in 2021 grotendeels vervallen. Inspanningen om op landelijk niveau lesmateriaal te uniformeren konden gelukkig wel doorgaan, hier zijn grote stappen in gemaakt. Tenslotte is er een 'vlam-in-de-pan-aanhanger' aangeschaft, zodat op een veilige manier demonstraties kunnen worden uitgevoerd.

Advisering brandveiligheid

De hoeveelheid adviezen op omgevingsvergunningen bij nieuwbouw, verbouw en gebruik is vergelijkbaar met voorgaande jaren. Daarnaast is wel is er een duidelijke stijging te zien in het aantal adviesaanvragen vanuit VvE's én adviesaanvragen in het kader van de energietransitie. Zo nemen de ontwikkelingen rond het gebruik van waterstof in de maatschappij steeds verder toe: dat zien we terug in de aangevraagde advisering rondom waterstoftankstations, waterstofvoertuigen en de toepassing van elektrolyzers en zelfs het Waterstof Tiny House in Hoogeveen.
Om in de toekomst op eenduidige wijze te kunnen adviseren én de koppeling met de repressieve dienst van de brandweer makkelijker te leggen is gestart met werken met een nieuwe adviestool: de RisicoAnalyseMonitor. Deze tool geeft inzicht in de interne organisatie van de klant en toont mogelijke incidentscenario's.

Controle en toezicht op brandveilig gebruik

Er kon in 2021 geen controle plaatsvinden, alleen urgente controles zijn doorgegaan. Dit zijn de noodzakelijke nieuwbouwcontroles en controles op verzoek van een gemeente. Omdat er ruimte was in de capaciteit zijn medewerkers anders ingezet en hebben veelal een rol gespeeld in de COVID-19 pandemiebestrijding bij de VRD of GGD.

Invoering Omgevingswet

Ook in 2021 is binnen het OPD (OmgevingsPlatform Drenthe) samengewerkt met gemeenten en andere ketenpartners aan de implementatie van de Omgevingswet en is een eerste test met de Omgevingstafel uitgevoerd. Het doel van de wet is om meer aan de voorkant te komen in de advisering. In een omgevingstafel worden dezelfde opgaven in gezamenlijkheid en met gelijke grondhouding besproken.

[1] www.waterstofhoogeveen/projecten/waterstof-tiny-house

Wij vergroten bewustwording over veiligheid

Aanbesteding VTH systeem

In 2021 het softwarepakket LEEF aangeschaft om de noodzakelijke koppeling op het DSO (digitale stelsel omgevingswet) te kunnen realiseren. Inmiddels is gestart met implementatie, zodat de VRD als de Omgevingswet wordt ingevoerd direct digitaal is aangesloten

STADSBEHEER
Software voor VTH-processen

Financiën

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting primair 2021	technische wijziging	Begroting gewijzigd 2021	Werkelijk 2021	Resultaat 2021
Programma Bewustwording						
Lasten						
Risicobeheersing	125	130	85	215	230	-15
Personeel	2.973	3.068	-31	3.037	3.230	-193
Baten						
Risicobeheersing	-167	-	-	-	-	-
Personeel	-85	-94	84	-10	-38	28
Totaal Bewustwording	2.846	3.104	138	3.242	3.423	-181

Binnen deze missielijn is € 181.000,- meer uitgegeven dan begroot:

- Er zijn kosten gemaakt voor de invoering van de Omgevingswet en de ontwikkeling van het Alarm Management Systeem. Hiervoor is via de 2e begrotingswijziging incidenteel € 85.000,- beschikbaar gesteld. De totale kosten zijn € 15.000,- hoger uitgevallen. De structurele effecten voor deze ontwikkelingen zijn nog niet van dekking voorzien.
- Kosten personeel vallen hoger uit dan begroot, in totaal € 166.000,-. Een nadere verklaring valt te lezen bij de missielijn ‘Wij zijn een flexibele en wendbare (netwerk) organisatie’.

Brandweer

Visie op burgerhulpverlening

In 2020 is al een start gemaakt met het uitwerken van mogelijkheden voor burgerhulpverlening. Dit is in 2021 verder doorgezet en heeft geleid tot een visie hoe burgerhulpverlening kan bijdragen aan incidentbestrijding van de brandweer.
Bestaande initiatieven in de samenleving, zoals reanimatienetwerken, laten zien dat er veel kennis en kunde in de samenleving zit. In samenwerking met de Landelijke Meldkamerorganisatie en softwareontwikkelaar is niet alleen een visie opgesteld, maar zijn ook al grote stappen gemaakt in de ontwikkeling van software om vraag en aanbod bij elkaar te brengen. In 2022 wordt dit onderwerp via een pilot praktisch verder uitgewerkt. Het project over burgerhulpverlening vormt onderdeel van het Programma Brandweerzorg dat in hoofdstuk 1 verder is toegelicht.

Toegevoegde waarde VR bij risicobeheersing

Heeft VR (virtual reality) een toegevoegde waarde voor risicobeheersing? Dat is afgelopen jaar onderzocht en op twee locaties in Drenthe is een eerste VR scan uitgevoerd van een gebouw. Eén bij een ondergrondse parkeergarage waar het stallen van elektrische voertuigen voor een uitdaging kan zorgen. En één bij een industrieel object in Hoogeveen. Beide scans maken duidelijk wat op dit moment op het gebied van virtual reality mogelijk is en dienen als startpunt voor een bredere discussie: wat kunnen we met VR, wat willen we met VR en wat draagt het bij aan risicobeheersing?

Jeugdbrandweer

De activiteiten van de jeugdbrandweer waren minimaal dit jaar als gevolg van COVID-19. Gelukkig konden in oktober de regionale jeugdbrandweerwedstrijden wel doorgaan. Alle Drentse jeugdbrandweerkorpsen waren daar actief: Assen, Coevorden, Hoogeveen en Meppel. Daarnaast zette de jeugdbrandweer van Assen een mooie prestatie neer met de tweede prijs in de landelijke finale van de klasse Aspiranten HD.

Wij zijn onderdeel van de samenleving

Crisisbeheersing

Ondersteuning bij asielinstroom Drenthe

Vanuit de VRD is ondersteund bij de totstandkoming van het provinciale plan Drenthe in het kader van de uitvoeringsagenda ‘Flexibilisering asielketen’. Met de provincie en de VDG is een bestuurlijke uitvraag gedaan over de opvang van asielzoekers. Op basis daarvan is een visiedocument geschreven. Deze visie is voor de zomer op de Provinciale Regietafel Asielinstroom vastgesteld.

In het najaar is onder regie van de VRD en provincie tijdelijk opvangcapaciteit georganiseerd in de acute overbelasting van aanmeldcentrum Ter Apel.

Financiën

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting primair 2021	technische wijziging	Begroting gewijzigd 2021	Werkelijk 2021	Resultaat 2021
Programma Samenleving						
Lasten						
Jeugdbrandweer	15	48	-	48	15	33
Huisvesting	2.255	2.133	65	2.198	2.234	-36
Baten						
Jeugdbrandweer	-3	-6	-	-6	-7	1
Huisvesting	-898	-904	-39	-943	-921	-22
Totaal Samenleving	1.369	1.271	26	1.297	1.321	-24

Binnen deze missielijn is € 24.000,- meer uitgegeven dan begroot:

- Diverse activiteiten voor de jeugdbrandweer hebben door COVID-19 geen doorgang gehad. Hierdoor zijn er minder uitgaven: € 34.000,-.
- In het kader van huisvesting zijn op de locatie Mien Ruysweg een aantal noodzakelijke aanpassingen doorgevoerd. Hierdoor is er een overschrijding van de kosten van € 36.000,-.
- De baten van huisvesting vallen lager uit dan verwacht door enerzijds het incidentele karakter hiervan en anderzijds omdat een deel van de kosten tussen GGD en VRD niet doorbelast zijn aan de VRD en daarom dat deel van de opbrengst volledig aan de GGD ten goede komt, per saldo € 22.000,- minder opbrengsten.

Driehoeksoverleg VDG/GGD/VRD

Met de toevoeging van de Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 aan de Wet publieke gezondheid (oktober 2020) werd de wettelijke grondslag geregeld voor extra maatregelen die nodig zijn ter bestrijding van de pandemie. De tijdelijke wet geeft de gemeente aanvullende bevoegdheden; zo kan de burgemeester van een aantal nationale COVID-19 maatregelen ontheffing verlenen en daarmee in lokaal maatwerk voorzien. Als het gaat om ontheffing van de regels over groepsvorming, de openstelling van publieke plaatsen en evenementen, moet de burgemeester advies vragen aan de GGD.
Het driehoeksoverleg is uitdrukkelijk bedoeld om via VDG, GGD en VRD de verbinding te leggen rond COVID-19 issues naar de bestuurlijke portefeuillehouders in de diverse gemeenten. Te denken valt aan thema's als sport, onderwijs, buurt- en dorpshuizen. De operationeel leider heeft hier vanuit de VRD zitting in.

Bedrijfsvoering VRD

Algemeen

Ook in 2021 is vanuit de ondersteunende diensten maximaal ingezet om de primaire processen zo goed mogelijk te faciliteren. Alle teams binnen bedrijfsvoering hebben steeds met een grote mate van flexibiliteit, klantgerichtheid en snelheid ingespeeld op de actuele ontwikkelingen en dynamiek gedurende het jaar.
Als gevolg van COVID-19 is beter inzicht verkregen in de kwetsbaarheid van de huidige informatievoorziening. Deze kwetsbaarheden werden zichtbaar op continuïteit en kwaliteit. In 2021 zijn met tijdelijke oplossingen deze kwetsbaarheden verminderd. Een voorbeeld hiervan is de noodzakelijkheid van 24/7 dienstverlening.

Veiligheid informatievoorziening en privacy onvoldoende op orde

Op het gebied van de veiligheid van informatievoorziening en privacy werken de VRD en GGD Drenthe nauw samen en is in 2021 gekozen voor een gezamenlijke aanpak om te komen tot een verbetering van de beveiliging.
In 2021 was een sterke toename te zien van het aantal situaties van misbruik en oneigenlijk gebruik. Daarbij gaat het niet alleen om het aantal situaties, maar ook over het raffinement van het misbruik of oneigenlijk gebruik. Diefstal van data uit onze informatiesystemen door medewerkers; geautomatiseerde pogingen om toegang te krijgen tot onze netwerken en systemen; nepmails of nepsites bedoeld om de digitale identiteit van medewerker te verkrijgen en het plaatsen van software om schade om systemen te kunnen 'gijzelen' zijn zeer realistische dreigingen geworden. Dreigingen waar overigens niet alleen de VRD en GGD mee te maken hebben, maar vrijwel iedere organisatie of persoon die gebruik maakt van computers of informatie. Digitale criminaliteit is onderdeel geworden van onze maatschappij en leidt tot grote risico's op het gebied van continuïteit en hoge kosten om de gevolgen van verstoring te beperken.

De toename van digitale criminaliteit is aanleiding geweest om een aantal audits en self-assessments uit te voeren. Hierdoor is inzicht gekregen in het huidige niveau van de beveiliging. Dit leidt tot de conclusie dat de informatiebeveiliging van de VRD en GGD niet op orde is en dat het juist gebruik van privacygevoelige gegevens onvoldoende gewaarborgd is. Aanvullende maatregelen zijn nodig, waarvoor een Verbeterplan 'Veiligheid Informatievoorziening en Privacy' is opgesteld. Dit plan wordt begin 2022 voorgelegd aan de besturen van de VRD en GGD Drenthe. Naast de informatie over de inhoudelijke aanpak wordt aan de beide besturen een uitbreiding van het budget gevraagd, bedoeld voor de uitvoering van het verbeterplan en de verdere inrichting van de organisatie.

Doorontwikkeling informatiegestuurd werken

Het informatieknooppunt is in 2020 gestart vanuit de grote informatiebehoefte voor COVID-19. De VRD heeft ook afgelopen jaar COVID-19 informatie verzameld en geduid en is daarmee van grote waarde geweest tijdens de COVID-19 pandemie. Het informatieknooppunt verzorgde continu het veiligheidsbeeld voor de crisisorganisatie en zorgde voor de inhoudelijke verbinding tussen andere veiligheidspartners en het land.
Daarnaast is het informatieknooppunt verder doorgegroeid naar een informatieknooppunt waar in bredere zin wordt gemonitord wat in de regio speelt: zoals mogelijke maatschappelijke onrust, potentiële dreigingen en bijzondere gebeurtenissen.
Het informatieknooppunt heeft ook geleid tot een multidisciplinaire werkgroep die op basis van informatie vooruitkijkt en probeert, daarmee aan de voorkant van aanstaande crisis te komen.

Nieuwe expertisegroep data

VRD en GGD Drenthe werken steeds meer datagedreven en datagestuurd waarbij data, informatie, kennis en ervaring aan elkaar gekoppeld worden volgens de stappen ‘data – duiden – doen!’

VRD en GGD zijn gezamenlijk een dataexpertise team gestart. Het team coördineert, faciliteert én stimuleert het gebruik van bestaande en nieuwe data, eigen data en data van derden, zowel kwantitatief als kwalitatief, Het team zorgt voor de noodzakelijke structuur, organisatie, processen, architectuur en de samenhang van de diverse initiatieven uit de primaire processen. In 2021 is een kwartiermaker aangesteld om het dataexpertise team vorm te geven.

Verbeterde informatievoorziening voor repressieve dienst

In 2021 is het FireNav systeem geïnstalleerd in alle waterwagens. FireNav berekent onder andere navigatie en rijtijd naar de incidentlocatie, heeft automatische bediening van gespreksgroepen en statussen van C2000 en diverse geografische informatielagen.

Kernregistratie personeel Brandweer

Voor brandweerzorg is de “kernregistratie personeel” ingericht en opgeleverd zoals landelijk is afgesproken met de 25 veiligheidsregio's en het CBS. VRD is hiermee één van de alliantieregio's die andere regio's ondersteunt met de inrichting. Vanuit bedrijfsvoering is een project uitgevoerd rondom datagestuurde interne controle.

Programma DOOR

Het organisatieontwikkelingsprogramma DOOR (DoorOntwikkeling Organisatie) is begin 2021 gestart en pakt in samenhang vraagstukken omtrent samenwerken, inzetten op talent en waarderen op. De VRD wil een flexibele en wendbare organisatie zijn, daar voorzien deze verschillende deelsporen in. De opzet en aanpak van dit programma gaan uit van participatieve ontwikkeling. Een brede vertegenwoordiging vanuit de organisatie is betrokken in werkgroepen of vervult de rol van kritische vriend.

Als onderdeel van DOOR is verkend of een ander waarderingsmodel kan worden ingevoerd dat beter aansluit bij de flexibiliteit en wendbaarheid. Uitgangspunt wordt om de toegevoegde waarde van de medewerker te waarderen. Dat kan niet als je functies waardeert, zoals met het huidige systeem. Een waarderingsmodel op basis van rollen past bij de ontwikkeling van de VRD. De keuze en implementatie vindt in 2022 plaats.

Hybride werken als standaard

Als gevolg van COVID-19 is steeds meer flexibiliteit in werklocaties en manieren van samenwerken ontstaan. Een aantal geplande ontwikkelingen is daardoor versneld. In 2021 zijn diverse aanpassingen op het gebied van digitale werkomgeving en fysieke kantooromgeving gerealiseerd.

In april 2021 begon een gezamenlijke GGD/VRD-projectgroep met het voorbereiden van een fysiek terugkeer naar kantoor. Een enquête onder GGD- en VRD-medewerkers laat zien dat er een sterke behoefte is om in de toekomst hybride te blijven werken.
Dit vraagt om een andere inrichting van de kantoorlocaties, waarbij er meer ruimte is voor ontmoeten en samenwerken, naast al bestaande mogelijkheden voor bureauwerk en vergaderen. GGD en VRD gaan meer van elkaars kantoorfaciliteiten gebruik maken zodat de beschikbare ruimtes optimaal worden benut. De kantoorlocaties zijn hier in 2021 op aangepast.

Wij zijn een flexibele en wendbare (netwerk)organisatie

Nieuwbouw brandweerposten Tynaarlo

In de gemeente Tynaarlo worden de komende jaren drie nieuwe brandweerposten gebouwd in Eelde, Vries en in Zuidlaren. Bij het ontwerp van de posten staan duurzaamheid en functionaliteit voorop. Het energieverbruik van de gebouwen wordt volledig CO2-neutraal door toepassing van o.a. warmtepompen en een groot aantal zonnepanelen. De aanbesteding voor de bouw van de nieuwe brandweerpost in Eelde is eind 2021 afgerond; de start van de bouw is gepland in het eerste kwartaal van 2022.

Communicatie

De in 2020 ingerichte opnamestudio was ook dit jaar van grote waarde. In toenemende mate worden uitzendingen verzorgd voor een verscheidenheid aan doelgroepen zoals bestuurders, scholen, zorgprofessionals, medewerkers en brandweerpersoneel. Op verzoek is de studio ook ter beschikking gesteld aan netwerkpartners.
In 2021 is een start gemaakt met de vernieuwing van de websites van GGD en VRD. Na een aanbestedingsprocedure is in 2021 een leverancier gekozen en is vanuit het team een ontwerp gemaakt en is content opnieuw gestructureerd.

Personeelszorg

Ook dit jaar heeft behoorlijke impact heeft gehad op de organisatie en de medewerkers van de VRD. Begin 2021 is door de arbodienst van de VRD onderzoek gedaan naar de impact van COVID-19 en thuiswerken op het welbevinden van de medewerkers. Er waren twee belangrijke knelpunten, namelijk de hoge werkdruk die mensen ervaren en beeldschermwerk. Deze knelpunten zijn aangepakt. Door het verschuiven van taken en het aantrekken van extra capaciteit is de hoge werkdruk weten te verminderen.

Verzuim

Het verzuimpercentage en de meldingsfrequentie zijn laag. Het is lastig om hier een inhoudelijk oordeel aan te geven. Door COVID-19 zijn veel medewerkers thuis aan het werk en dit kan invloed hebben op het melden van verzuim.

Verzuimpercentage:	**2,9**
Meldingsfrequentie:	**0,27**

In- en uitdienst cijfers

	In dienst 2021	Uit dienst 2021
Vast/ tijdelijk	**9**	**17**
Vrijwilliger	**71**	**55**
Totaal	**80**	**72**

Personele ondersteuning GGD in COVID-19 pandemie

Diverse medewerkers hebben ondersteuning geleverd in werkzaamheden van de GGD in het kader van COVID-19. Dit betreft bijvoorbeeld het ondersteuning bieden bij de inrichting van en dagelijkse gang van zaken op test- en vaccinatielocaties. Ook de complete logistieke bevoorrading van test- en vaccinatielocaties wordt vanuit de VRD georganiseerd.

Werkgeverschap MKNN en ZVHD

Voor het Zorg- en VeiligheidsHuis Drenthe (ZVHD) verzorgt de VRD naast het werkgeverschap ook de PIJOFACH taken. Voor de Meldkamer Noord Nederland verzorgt de VRD het werkgeverschap voor de brandweercentralisten voor de drie noordelijke regio's. In 2022 zal deze ondersteuning worden voortgezet.

Risicomanagement en verzekeren

In 2021 is door een landelijke projectgroep gewerkt aan een landelijke regeling dienstongevallen. Hiertoe is een stichting risicobeheer veiligheidsregio's opgericht. Doel is om te komen tot een eenduidige afhandeling van schade bij dienstongevallen in de verschillende regio's. Daarnaast wordt een waarborgfonds voor en ten behoeve van veiligheidsregio's in het leven geroepen om ongevallen te financieren die niet via een andere voorziening worden afgedekt. Aanleiding is de ervaring dat het voor veiligheidsregio's lastiger wordt om een ongevallenverzekering af te sluiten tegen een aanvaardbare premie. Over de feitelijke deelname van de VRD aan de stichting risicobeheer en het waarborgfonds wordt in 2022 besloten.

Werkgeversvereniging WVSV

In 2021 is de werkgeversvereniging voor de samenwerkende veiligheidsregio's WVSV opgericht. De veiligheidsregio's konden door de inwerkingtreding van de WNRA niet meer vertegenwoordigd worden door de VNG. De 25 veiligheidsregio's hebben ervoor gekozen een eigen werkgeversvereniging op te richten. Dit betekent dat veiligheidsregio's voortaan zelf een cao gaan afsluiten. Daarbij geldt als uitgangspunt dat zoveel mogelijk de cao-gemeenten wordt gevolgd. De specifieke arbeidsvoorwaarden voor bijvoorbeeld brandweermensen worden ontwikkeld binnen de WVSV.

Financiën

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting primair 2021	technische wijziging	Begroting gewijzigd 2021	Werkelijk 2021	Resultaat 2021
Programma Organisatie (Overhead)						
Lasten						
ICT	839	804	-	804	909	-105
Investering ICT	400	939	-539	400	400	-
Ondersteunende functies	1.114	400	684	1.084	1.121	-36
Personeel	3.715	3.833	-37	3.796	4.037	-242
Baten						
Ondersteunende functies	-111	-86	-25	-111	-147	36
Investeringen ICT	-	-5	5	-	-	-
Personeel	-106	-117	105	-12	-47	34
Totaal Organisatie	5.851	5.768	193	5.961	6.273	-313
Totaal programma's	29.489	31.073	558	31.631	31.878	-248

Binnen deze missielijn is € 312.000,- meer uitgegeven dan begroot:

- Als gevolg van COVID-19 is door de medewerkers veel vanuit huis gewerkt. Dit vroeg om extra ondersteuning van de ICT–middelen, waardoor meer kosten zijn gemaakt: € 35.000,-.
- Kosten voor het bouwen van een nieuwe website bedroegen in totaal € 35.000.
- De beheerskosten vallen hoger uit, door de overgang naar nieuwe ondersteunende partijen en de tijdelijke huur van servers. Kosten € 35.000,-
- De personeelskosten vallen binnen deze missielijn € 207.000,- hoger uit dan begroot. Per saldo vallen de kosten voor het personeel over alle programma's € 828.000,- hoger uit.
  Deze kostenoverschrijding bestaat uit de volgende onderdelen:
  - Als gevolg van wetswijzigingen is de reservering voor de levensloopregeling in het kader van de FLO vervroegd uitbetaald. Hierdoor is een tekort in de voorziening ontstaan van € 334.000,-. Deze is aangevuld.
  - Er is invulling gegeven aan de uitvoering van de 'beleidsimpuls', dit heeft geleid tot extra personele inzet € 260.000,-. Omdat deze kosten in de exploitatie worden meegenomen kan de reserve voor beleidsimpuls vrijvallen.
  - Als gevolg van de COVID-19 is ook in 2021 ondersteuning gegeven aan de crisisorganisatie. De totale kosten hiervan bedroegen € 70.000,-.
  - Ondersteuning van de organisatie € 164.000,-.

Financiële en algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting primair 2021	technische wijziging	Begroting gewijzigd 2021	Werkelijk 2021	Resultaat 2021
Algemene dekkingsmiddelen						
Lasten						
Overige opbrengsten en kosten	**378**	**707**	**-383**	**324**	**174**	**150**
Baten						
Gemeentelijke bijdrage	**-25.762**	**-26.766**	**-**	**-26.766**	**-26.766**	**-0**
Bdur	**-5.098**	**-5.022**	**-175**	**-5.197**	**-5.228**	**32**
Overige opbrengsten en kosten	**-185**	**-**	**-**	**-**	**-185**	**185**
	-30.667	**-31.081**	**-558**	**-31.639**	**-32.004**	**366**

Binnen de algemene dekkingsmiddelen is per saldo een voordeel ontstaan van € 366.000,-.
Dit voordeel kan als volgt worden verklaard:

- De declaratie bij VWS voor de COVID-19 pandemie is hier verantwoord; een voordeel van € 150.000,-.
- Kosten die gemaakt zijn in het kader van de COVID-19 pandemie zijn hier geboekt: € 110.000,- nadeel.
- Hogere ontvangst BdUR (Rijkbijdrage Brede Doeluitkering Rampenbestrijding): € 32.000,- voordeel.
- Voor ontwikkelingen is veel extra inzet van personeel geweest. Deze kosten zijn verantwoord in de verschillende programma's. Hierdoor ontstaat in dit programma een nadelig resultaat van € 235.000,-.
- Boekingen die te maken hebben met voorgaande dienstjaren leveren een voordeel van € 35.000,-.
- Het overige betreft het saldo van de stelpost prijscompensatie, in totaal € 24.000,- voordeel.

Paragrafen

Inleiding

De eerste vijf paragrafen zijn op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording van toepassing voor de VRD, aanvullend is de COVID-19 paragraaf toegevoegd:

1. Weerstandvermogen en risicobeheersing
2. Financiering
3. Verbonden partijen
4. Bedrijfsvoering
5. Onderhoud kapitaalsgoederen
6. COVID-19 financieel

De paragrafen Grondbeleid en Lokale heffingen zijn niet van toepassing voor de VRD.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft de relatie weer tussen de risico's waar geen maatregelen voor zijn getroffen en de weerstandscapaciteit die de gemeenschappelijke regeling heeft om de niet begrote kosten op te vangen. De paragraaf is als volgt opgebouwd:

- Risicobeleid
- Algemene reserve
- Weerstandscapaciteit
- Risico-inventarisatie per 31 december 2021

Risicobeleid

In het Algemeen Bestuur van 15 december 2021 is besloten de nota reserves te laten vervallen en de beleidsuitgangspunten op te nemen in deze paragraaf.

Beleidsuitgangspunten voor het weerstandsvermogen:

- De VRD kent een structureel en duurzaam begrotingsevenwicht en een gezonde financiële positie.
- De weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen dienen dusdanig robuust te zijn dat de VRD over voldoende middelen en mogelijkheden beschikt om niet begrote kosten te dekken zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken.
- De maximale algemene reserve bedraagt 5% van de begrote uitgaven.
- De minimale algemene reserve bedraagt 1% van de begrote uitgaven.
- De VRD voert een actief beleid voor de omvang en noodzaak voor het aanhouden c.q. vormen van nieuwe reserves bij de vaststelling van de jaarstukken en de begroting.
- Toevoeging of onttrekking aan een reserve geschiedt altijd in het kader van resultaatsbestemming waartoe het Algemeen Bestuur beslist.

Algemene reserve

De begrote lasten in de begroting 2021 bedragen € 33.217.900,-. Dit houdt in dat de algemene reserve minimaal € 332.179,- en maximaal €1.660.896,- moet bedragen. De huidige algemene reserve, € 1.511.800,- bedraagt 4,6% van de begrote uitgaven.

Weerstandscapaciteit

Onderstaande tabel geeft de weerstandscapaciteit weer voor bestemming resultaat 2021:

Algemene reserve	Eindbalans	Resultaat bestemming	2021		Eindbalans
	31-12-2020	(besluit AB)	Toevoeging	Onttrekking	31-dec-2021
Algemene reserve	973.964	537.836	-	-	1.511.800

Bestemmingsreserves	Eindbalans	Resultaat bestemming	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans
	31-dec-2020	(besluit AB)			31-dec-2021
Rampenpot	250.459	-	-	-	250.459
Nieuw leren	78.241	-	-	-	78.241
GHOR Opleiden en oefenen	80.000	-	-	-	80.000
WW kosten	24.027	-	8.476	-	32.503
LMS	500.000	-	-	-	500.000
Goed werkgeverschap	406.294	-	-	-	406.294
Beleidsimpuls	315.000	-	-	-	315.000
Saldo bestemmingsreserves	1.654.022	-	8.476	-	1.662.498

De reserves worden later toegelicht bij het eigen vermogen in de jaarrekening.

Risico-inventarisatie per 31 december 2021

Bij de risico-inventarisatie worden de daadwerkelijke risico's (zie tabel) beoordeeld en hoe die zich verhouden ten opzichte van de weerstandscapaciteit. Een toelichting per risico staat in de bijlage III. Door de risico's uit te drukken in een percentage van de weerstandscapaciteit ontstaat een ratio voor het weerstandsvermogen. Dit geeft aan, afgezet tegen onderstaande tabel die landelijk gebruikt wordt, in hoeverre de VRD in staat is om optreden van risico's op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van bestaande taken dan wel dat de deelnemende gemeenten om compensatie wordt gevraagd.

Proces	Risico	Risicokans	Impact	Bedrag
Personeel	Rechtspositie brandweervrijwilligers	groot	gemiddeld	210.000
Materieel	Onverwachte ontwikkeling groot brandweermaterieel	gemiddeld	gemiddeld	150.000
Materieel	Ontwikkelingen huisvesting	gemiddeld	gemiddeld	150.000
Personeel	Ontwikkelingen 2e loopbaanbeleid/FLO	klein	gemiddeld	90.000
Organisatie	Digitale verstoring/Cybercrime	zeer groot	groot	675.000
Personeel	Arbeidsmarktproblematiek	gemiddeld	groot	375.000
Organisatie	Ontwikkelingen klimaat en energie	gemiddeld	groot	375.000
	Totaal risico's			2.025.000

De weerstandscapaciteit (algemene reserve) in relatie tot de hierboven genoemde risico's bepaalt de ratio. Afgaande op de ratio hier onder was de VRD in 2021 onvoldoende in staat om alle risico's op te vangen en zou bij het zich manifesteren van deze risico's een beroep op de gemeenten zijn gedaan. Omdat vanaf 2022 rekening gehouden gaat worden met de notitie "Samen werken voor Drenthe" lijkt het nu niet opportuun om aanvullende middelen te vragen bij de deelnemende gemeenten om de weerstandscapaciteit op niveau van de risico's te brengen.

Voor resultaatsbestemming:

Ratio 2021	Weerstandscapaciteit	1.511.800	=	0,75 onvoldoende
	Geïnventariseerde risico's	2.025.000		

Tabel beoordeling ratio:

Ratio	
> 2	uitstekend
1,4 - 2	ruim voldoende
1 - 1,4	voldoende
0,8 - 1	matig
0,6 - 0,8	onvoldoende
< 0,6	ruim onvoldoende

Zoals hierboven aangegeven zal de VRD vanaf 2022 rekening gaan houden met het stuk 'Samen werken voor Drenthe' en het daarin opgenomen voorstel over hoe om te gaan met het weerstandsvermogen. Het verschil tussen hierboven genoemde benodigde en beschikbare weerstandsvermogen is € 513.000,- en naar rato voor de deelnemer:

gemeentelijke bijdragen 2021		Onderdekking risico's
	* €1000	
Aa en Hunze	1.518	29
Assen	3.171	61
Borger-Odoorn	1.437	28
Coevorden	2.119	41
De Wolden	1.300	25
Emmen	6.856	131
Hoogeveen	2.579	49
Meppel	1.605	31
Midden Drenthe	1.883	36
Noordenveld	1.568	30
Tynaarlo	1.547	30
Westerveld	1.182	23
Totaal	26.766	513

Financiering

Het Rijk stelt regels aan hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal beheren. Die regels staan in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). Hoeveel geld gemeenten en provincies mogen lenen, is afhankelijk van de hoogte van de begroting.

- De kasgeldlimiet bepaalt hoeveel geld geleend mag worden voor een periode van maximaal 1 jaar.
- De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar.

Gemeenten en provincies mogen liquide middelen aanhouden bij de schatkist (schatkistbankieren). Hier krijgt men een rentevergoeding voor.

Doelstellingen VRD

De VRD hanteert de volgende doelstellingen op gebied van financiering:

- Voldoende liquiditeiten beschikbaar hebben om de vastgestelde plannen te kunnen uitvoeren.
- Beheersen van de risico's die zijn verbonden aan de financieringsfunctie, zoals renterisico en debiteurenrisico.
- Minimaliseren van de kosten van geldleningen.
- Verkrijgen en handhaven van toegang tot de financiële markten.

Renterisico kort en langlopende financiering

Kasgeldlimiet

De door het Rijk opgelegde kasgeldlimiet beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. De limiet beperkt de maximale omvang van de gemiddelde korte schuld
tot 8,2% van de totale lasten (€ 31.631.000,-) van de programmabegroting. Voor 2021 bedroeg de limiet € 2.725.000,-. In 2021 is VRD binnen de gestelde norm gebleven.

	Berekening kasgeldlimiet 2021 (bedrag * € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1	Toegestane kasgeldlimiet				
	* In procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
	* In bedrag	2.725	2.725	2.725	2.725
2	Omvang vlottende schuld	1.025	2.049	944	3.191
3	Vlottende middelen	9.454	10.876	9.319	8.631
	Toets kasgeldlimiet				
4	Totaal netto vlottende schuld	-8.429	-8.827	-8.375	-5.440
	Toegestane kasgeldlimiet	2.725	2.725	2.725	2.725
	Ruimte	11.154	11.552	11.100	8.165

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijd van de kapitaalmarktleningen (looptijd lening > 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moeten worden aangepast. Het Rijk heeft de maximale omvang van leningen met een renteaanpassing vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Voor de VRD komt het neer op een bedrag van € 6.300.000,-. In 2021 is de VRD onder de gestelde norm gebleven.

	Renterisiconorm (in mln. Euro's)	2020	2021
	Berekening renterisiconorm		
1	Begrotingstotaal aan lasten	33,2	33,6
2	Vastgesteld percentage	20%	20%
3	Renterisiconorm, in bedrag (1x2)	6,6	6,7
	Berekening renterisico		
4	Renteherzieningen	0	0
5	Betaalde aflossingen	1,79	2,80
6	Renterisico (4+5)	1,79	2,80
	Toets aan renterisiconorm		
3	Renterisiconorm, in bedrag	6,6	6,7
6	Renterisico	1,79	2,80
	Ruimte + / overschrijding - (3-6)	4,9	3,9

Kasstroom/Emu overzicht

	Begroting	Rekening
Kasstroomoverzicht	2021	2021
Resultaat voor reserves	8.000	8.000
Operationele activiteiten	8.000	8.000
Investeringen	-3.574.518	-2.527.278
Afschrijvingen	3.174.000	3.179.593
Mutatie Voorzieningen	-399.998	-411.669
Saldo	-792.516	248.646
Financieringsactiviteiten		
Aflossing leningen	-2.796.670	-2.796.670
Mutatie financiele vaste activa	693	169.692
Mutatie Vorderingen	1.800.000	3.469.199
Mutatie Overlopenden activa	1.000.000	-86.846
Mutatie kortlopende schulden	788.493	-1.032.617
Saldo	792.516	-277.242
Mutatie liquide middelen	0	-28.596
Liquide middelen	-	6.773
Stand 1 januari	250.000	452.068
Stand 31 december	250.000	458.841

Verbonden Partijen

Definitie Verbonden Partij

Een Verbonden Partij (VP) is een privaat- of publiekrechtelijke organisatie waarin de VRD een financieel én een bestuurlijk belang heeft. Er is sprake van een financieel belang als de VRD aansprakelijk is bij het niet nakomen van de verplichtingen door de rechtspersoon. Er is sprake van een bestuurlijk belang als de VRD vertegenwoordigd is in het bestuur of zeggenschap daarin kan uitoefenen. Gelet op deze kwalificaties van belang kent de VRD geen verbonden partijen.
Hieronder worden de partijen waarmee de VRD een nauwe betrokkenheid heeft genoemd.

Stichting BON

De bestuurlijke deelname, samen met de veiligheidsregio's Fryslân en Groningen, in de Stichting Brandweeropleidingen Noord (BON) benadert de definitie van een verbonden partij. Er is echter volgens de statuten geen sprake van een financieel belang in de stichting. De stichting is aandeelhouder in de BON Holding B.V. De BON Holding B.V. heeft een 100%-deelneming in Oefencentrum Noord B.V. en Brandweeropleidingen Noord B.V. en de Flexpool B.V. De BON factureert de afgenomen dienstverlening (opleiden of oefenen).

Instituut Fysieke Veiligheid

Dit is de organisatie die de krachten bundelt op het terrein van de fysieke veiligheid in Nederland. Het Instituut wordt bestuurd door de voorzitters van de 25 veiligheidsregio's. Zo levert het IFV onder andere een bijdrage aan de brandweeropleidingen en het delen van informatie en expertise. Ook houdt het IFV zich bezig met het verwerven en beheren van materieel, uitrusting en telecommunicatievoorzieningen. De VRD betaalt jaarlijks een contributie. Ingaande 2022 zal het IFV verder gaan onder een nieuwe naam, het NIPV het Nederlands Instituut voor Publieke Veiligheid.

Samenwerkingspartijen

De VRD kan haar taken beter uitvoeren in samenwerking met andere partijen. De beste resultaten uit samenwerking zijn te behalen als de betrokken partijen zich vanzelfsprekend met elkaar verbonden voelen, bijvoorbeeld vanwege gemeenschappelijke waarden of belangen. Kwaliteit- en resultaatverbetering staan voorop.
Voorbeelden van samenwerking zijn:

- Dienstverleningsovereenkomst met de Gemeente Tynaarlo voor de uitvoering van de salarisadministratie
- Dienstverleningsovereenkomst met GGD Drenthe voor de administratievoering van de
- GHOR
- Samenwerkingsovereenkomst met de Veiligheidsregio's Fryslân en Groningen voor de uitvoering van de personeelsadministratie voor het personeel van de MKNN wat niet overgegaan is naar de landelijk meldkamerorganisatie.
- Samenwerkingsovereenkomst Zorg- en VeiligheidsHuis Drenthe (Pijofach,- AB besluit 3-10-2018)

Paragraaf Bedrijfsvoering

Opgenomen onder de missielijn Wendbare en flexibele (netwerk)organisatie.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen (investeringen)

Kapitaallasten materieel

Er wordt in de bijdrage van de basisbrandweerzorg uitgegaan van een bijdrage in het materieel op basis van het materieel vervangingsplan. De basis hiervoor is het overgenomen materieel van de gemeenten. De VRD moet binnen deze bijdrage zorgdragen voor de financiering en vervanging van het materieel. Dit betekent dat de afschrijvingslasten de komende jaren stijgen. Hiervoor is jaarlijks een verhoging van de gemeentelijke bijdrage van € 60.000,- noodzakelijk.

Huisvesting

Gesprekken met een aantal gemeenten lopen nog over de wijze waarop de huisvesting geregeld wordt en wat hier de financiële gevolgen van zijn. Dit wordt vervolgd in de komende jaren.

Investering 2021

Voor het investeringsoverzicht 2021 wordt verwezen naar de toelichting op de balans. Hieronder wordt dieper ingegaan op de investering gedaan in nieuw materieel voor incidentbestrijding.

Nieuw materieel incidentbestrijding

In 2021 zijn de laatste drie tankautospuiten afgeleverd uit de aanbesteding van 2015.
Ook werd in 2021 het groot watertransport-systeem vervangen, waarmee water over grote afstanden naar een brand getransporteerd kan worden. Het systeem was na ruim 30 jaar niet meer bedrijfszeker en vervanging was noodzakelijk. Met het nieuwe systeem wordt ook voldaan aan hedendaagse eisen die vanuit arbo en milieu gesteld worden. Om efficiënt in te kunnen kopen is meegedaan in een landelijke aanbesteding.
Personeel is inmiddels volledig geoefend met het materieel en het systeem is in 2021 ingezet tijdens een grote brand in Klazienaveen.

Tenslotte is in 2021 een aantal inkooptrajecten uitgevoerd voor nog te leveren materieel: 16 tankautospuiten (in de komende 4 jaar), 2 schuimblusvoertuigen en 1 waterwagen.

Paragraaf COVID-19 financieel

Kostensoort	Opgave kosten 2021
Coronahotels/centra	
Inkoop en distributie PBM	
Overige specifieke meerkosten	
Overige Meerkosten	
Brandweerzorg repressie/incidentbestrijding	147.000
Meldkamer	-
ROC (opleidingen)	-
GHOR	
Preventie	
Crisisbeheersing & rampenbestrijding	70.000
Risicobeheersing	
Bevolkingszorg	
Bedrijfsvoering	260.000
Overige taken/activiteiten	40.000
Subtotaal	€ 517.000
Minder inkomsten (verrekend met minder uitgaven)	
Brandweerzorg repressie/incidentbestrijding	-200.000
Meldkamer	
ROC (opleidingen)	
GHOR	-75.000
Preventie	
Crisisbeheersing & rampenbestrijding	
Risicobeheersing	
Bevolkingszorg	
Bedrijfsvoering	
Overige taken/activiteiten	-92.000
Subtotaal	-€ 367.000
Totale uitgaven 2021	€ 150.000

Een groot deel van de aanpak COVID-19 is uitgevoerd door onze eigen medewerkers. Hierdoor zijn de meerkosten beperkt gebleven. Daarnaast is evenals vorig jaar ondersteuning geleverd aan de GGD voor de aanpak van COVID-19. Als gevolg van uitstel van oefeningen in de eerste maanden van 2021 zijn er kostenbesparingen gerealiseerd. Daarentegen heeft het uitstellen van opleidingen en trainingen in 2021 geresulteerd in meerkosten. Ook is om de geplande organisatieontwikkeling te kunnen doorvoeren binnen de bedrijfsvoering extern personeel ingehuurd.

Jaarrekening

Recapitulatie Jaarrekening

Voor een toelichting op het resultaat wordt verwezen naar de verklaringen bij de missielijnen in het jaarverslag.

Programma Calamiteiten en Crisis	Rekening 2020	Begroting primair 2021	technische wijziging	Begroting gewijzigd 2021	Werkelijk 2021	Resultaat 2021
Programma Calamiteiten en Crises						
Lasten						
Incidentbestrijding	3.949	4.615	31	4.646	4.076	570
Operationele informatievoorziening	159	142	11	153	166	-13
Techniek en Logistiek	1.633	1.529	78	1.607	1.571	36
Investering	3.032	3.283	1	3.284	3.086	198
Vakbekwaamheid	1.428	1.787	12	1.799	1.946	-147
Crisisbeheersing	233	247	-68	179	213	-34
GHOR	1.227	1.297	-	1.297	1.221	75
Personeel	8.173	8.433	-83	8.350	8.882	-532
Baten						
Techniek en Logistiek	-37	-30	-	-30	-32	2
Investering	-96	-113	-	-113	-119	7
Vakbekwaamheid	-13	-2	-10	-12	-11	-1
Crisisbeheersing	-32	-	-	-	-33	33
Personeel	-233	-258	232	-26	-104	77
Totaal Calamiteiten en Crises	19.423	20.930	202	21.132	20.862	270
Programma Bewustwording						
Lasten						
Risicobeheersing	125	130	85	215	230	-15
Personeel	2.973	3.068	-31	3.037	3.230	-193
Baten						
Risicobeheersing	-167	-	-	-	-	-
Personeel	-85	-94	84	-10	-38	28
Totaal Bewustwording	2.846	3.104	138	3.242	3.423	-181
Programma Samenleving						
Lasten						
Jeugdbrandweer	15	48	-	48	15	33
Huisvesting	2.255	2.133	65	2.198	2.234	-36
Baten						
Jeugdbrandweer	-3	-6	-	-6	-7	1
Huisvesting	-898	-904	-39	-943	-921	-22
Totaal Samenleving	1.369	1.271	26	1.297	1.321	-24
Programma Organisatie (Overhead)						
Lasten						
ICT	839	804	-	804	909	-105
Investering ICT	400	939	-539	400	400	-
Ondersteunende functies	1.114	400	684	1.084	1.121	-36
Personeel	3.715	3.833	-37	3.796	4.037	-242
Baten						
Ondersteunende functies	-111	-86	-25	-111	-147	36
Investeringen ICT	-	-5	5	-	-	-
Personeel	-106	-117	105	-12	-48	35
Totaal Organisatie	5.851	5.768	193	5.961	6.272	-312
Totaal programma's	29.489	31.073	558	31.631	31.877	-248

Algemene dekkingsmiddelen						
Lasten						
Overige opbrengsten en kosten	378	707	-383	324	174	150
Baten						
Gemeentelijke bijdrage	-25.762	-26.766	-	-26.766	-26.766	-0
Bdur	-5.098	-5.022	-175	-5.197	-5.228	32
Overige opbrengsten en kosten	-185	-	-	-	-185	185
	-30.667	-31.081	-558	-31.639	-32.004	366
Resultaat voor bestemming reserve	-1.178	-8	0	-8	-127	119
Reserve mutatie	323	8	-	8	8	-
Resultaat na bestemming reserve	-855	-	0	-	-119	119

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Op grond van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) dienen publieke organisaties de inkomens te publiceren van haar topfunctionarissen. Over 2021 verantwoorden we het inkomen van de directeur. Het voor VRD toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000,-.

Gegevens 2021	
bedragen x € 1	Fred Heerink
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01/2021 – 31/12/2021
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0 fte
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	127.869
Beloningen betaalbaar op termijn	17.274
Subtotaal	145.142
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	145.142
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2020	
bedragen x € 1	Fred Heerink
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01/2020 – 31/12/2020
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0 fte
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	126.296
Beloningen betaalbaar op termijn	16.450
Subtotaal	142.746
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000
Bezoldiging	142.746

Overzicht verschillen analyse Incidenteel-Structureel

		Incidenteel	Structureel	Resultaat
Calamiteiten en Crisis				
	Minder incidenten	300.000		300.000
	Lagere afschrijvingslasten	205.000		205.000
Bewustwording				
	Invoering omgevingswet		-15.000	-15.000
Samenleving				
	Overige huisvestingkosten	-54.000		-54.000
	Jeugdbrandweer		32.000	32.000
Organisatie				
	Hogere personeelslasten	-227.000	-149.000	-376.000
	Extra dotatie voorziening FLO	-334.000		-334.000
	Lagere opleidingskosten	60.000		60.000
	lagere overige personeelskosten	80.000		80.000
	Hoger kosten ICT	-70.000	-35.000	-105.000
Opbrengsten				
	Voorgaande dienstjaren	59.000		59.000
	Inzet ontwikkelingsbudget	235.000		235.000
	Hoger BDUR uitkering	32.000		32.000
		286.000	-167.000	119.000

Toelichting

Uit het bovenstaande overzicht blijkt dat het positieve saldo van de jaarrekening per saldo ontstaat door een aantal incidentele meevallers. Dit is voornamelijk toe te schrijven aan de lagere afschrijvingslasten en minder incidenten. De structurele tegenvallers ontstaan voornamelijk door de invoering van omgevingswet en de personele inzet.

Bestemming exploitatieresultaat	
Stand per 31 december 2021	127.061
Toevoeging aan de reserve WW	8.476
Exploitatieresultaat	118.585
Uit te betalen aan gemeenten naar rato	118.585
Voorstel bestemmingsreserves opheffen	
GHOR opleiden en oefenen	80.000
Beleidsimpuls	315.000
Uit te betalen aan gemeenten naar rato	395.000
Totaal uit te betalen aan gemeenten	513.585

Balans en toelichting

De balans en toelichting zijn conform de waarderingsgrondslagen en richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording.

	Eindbalans 31-dec-2020	Eindbalans 31-dec-2021
Activa		
Vaste Activa		
Materiele vaste activa	21.921.021	21.268.706
Financiele vaste activa	1.294.382	974.690
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	11.648.006	8.178.807
Liquide middelen	458.841	452.068
Overlopende activa	1.386.475	1.473.321
TOTAAL ACTIVA	36.708.726	32.347.593
Passiva		
Vaste Passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	973.964	1.511.800
Bestemmingsreserve	1.654.022	1.662.498
Resultaat boekjaar	854.508	118.585
Voorzieningen	3.466.515	3.125.319
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	25.535.908	22.738.198
Vlottende Passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	4.223.810	3.191.193
TOTAAL PASSIVA	36.708.726	32.347.593

Toelichting op de balans

Voor vergelijksdoeleinden zijn de vergelijkende cijfers 2020 waar nodig aangepast

Activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen (gebaseerd op de verwachte economische levensduur). Kleine aankopen worden in het jaar van aanschaf direct ten laste van het resultaat gebracht. In 2021 is voor ruim € 2.527.500,- geïnvesteerd. De investeringen betreffen allen investeringen met een economisch nut.

Materiele vaste activa	Eindbalans 31-dec-2020	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Eindbalans 31-12-2021
Gebouwen					
Huisvesting	440.236	-		41.316	398.920
Vervoermiddelen					
Voertuigen	14.888.415	1.766.550		1.764.604	14.890.360
Inventaris rijdend materieel	1.831.392	103.318		307.351	1.627.360
Machines apparaten en installatie					
ICT	299.872	88.726		107.683	280.914
Inventaris	184.420	109.118		61.765	231.773
Materieel Duiken	131.091	75.775		39.681	167.185
Ademlucht	1.897.888	45.653		176.640	1.766.901
Overig					
Kleding	1.381.769	189.428		525.584	1.045.613
Telecommunicatie	289.043	99.765		109.895	278.913
Overig materieel	576.895	48.945		45.073	580.766
Totaal	21.921.021	2.527.278		3.179.593	21.268.706

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn opgenomen tegen nominale waarde. Het betreft lening aan personeel. Ter dekking van deze lening is recht van eerste hypotheek verstrekt. Bij vorderingen openbare lichamen is opgenomen de vordering op de gemeente Emmen inzake de afspraken FLO.

Financiele vaste activa	Eindbalans 31-dec-2020	Toevoeging	Aflossing	Eindbalans 31-dec-2021
Leningen	6.975	-	855	6.120
Vorderingen openbare lichamen	1.287.407	-	318.837	968.570
Vlottende passiva	1.294.382	-	319.692	974.690

Vlottende activa

Het betreft hier uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar, liquide middelen en overlopende activa.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid. De vorderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar	Eindbalans	Eindbalans
	31-dec-2020	31-dec-2021
Debiteuren	24.743	46.516
Schatkistbankieren	11.105.011	7.770.299
Vorderingen op mede overheden	508.095	349.425
Overige vorderingen	10.158	12.567
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar	11.648.006	8.178.807

Door het schatkistbankieren is de VRD verplicht haar overtollige liquide middelen dagelijks over te maken aan de rekeningcourant bij het Rijk. Door de opgenomen geldlening zijn de overtollige middelen toegevoegd aan het schatkistbankieren.

Schatkistbankieren

Kwartaal	Saldo ultimo
I	8.999.739
II	8.744.620
III	9.255.473
IV	7.770.299

Liquide middelen	Eindbalans	Eindbalans
	31-dec-2020	31-dec-2021
Simpled card	29.406	45.487
Bank Nederlandse Gemeente	429.436	406.581
Saldo Liquide middelen	458.841	452.068

Dagelijks wordt de bankrekening bij de BNG afgeroomd tot een maximum van € 250.000,-. Dit is het saldo dat volgens de norm schatkistbankieren gehanteerd mag worden. Onderdeel van de liquide middelen is de betaalrekening van het Zorg- en VeiligheidsHuis Drenthe bij de BNG. Het saldo van € 181.863,- staat niet ter vrije beschikking aan de VRD. De VRD heeft de beschikking over een rekening-courant krediet bij de BNG van € 2.000.000,-.

Overlopende activa	Eindbalans	Eindbalans
	31-dec-2020	31-dec-2021
Overlopende activa	1.386.475	1.473.321

Dit betreft vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de komende begrotingsjaren komen. De meest in het oog springende lasten voor de komende jaren zijn:

- opleidingskosten
- huur kantoorruimte
- verzekering wagenpark
- software en ondersteuning ICT

Passiva

Vaste passiva

Vaste passiva zijn het eigen vermogen, voorzieningen en vaste schulden, met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer.

Eigen vermogen

Algemene reserve	Eindbalans	Resultaat bestemming		2021	Eindbalans
	31-dec-2020	(besluit AB)	Toevoeging	Onttrekking	31-dec-2021
Algemene reserve	973.964	537.836	-	-	1.511.800

Bestemmingsreserves	Eindbalans	Resultaat bestemming	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans
	31-dec-2020	(besluit AB)			31-dec-2021
Rampenpot	250.459	-	-	-	250.459
Nieuw leren	78.241	-	-	-	78.241
GHOR Opleiden en oefenen	80.000	-	-	-	80.000
WW kosten	24.027	-	8.476	-	32.503
LMS	500.000	-	-	-	500.000
Goed werkgeverschap	406.294	-	-	-	406.294
Beleidsimpuls	315.000	-	-	-	315.000
Saldo bestemmingsreserves	1.654.022	-	8.476	-	1.662.498

Algemene reserve

De algemene reserve is bedoeld om financiële tegenvallers te kunnen opvangen. Daarnaast kan de reserve dienen als financieel dekkingsmiddel voor besluiten die niet zijn opgenomen in de begroting en het meerjarenperspectief. In de vergadering van het algemeen bestuur van 24 maart 2021 is bij de bestemming van het resultaat 2020 besloten de algemene reserve aan te vullen tot 5% van de begrote kosten.

Bestemmingsreserves

De reserves zijn deels gebaseerd op verwachte (geschatte) kosten. De VRD heeft de volgende reserves gevormd:

Rampenpot

Bij een groot incident moeten meestal snelle beslissingen worden genomen, die direct financiële gevolgen kunnen hebben. Wanneer nog niet duidelijk is wie de drager van deze kosten zal worden, kan deze reserve worden aangesproken. In 2021 is geen beroep op de reserve gedaan

Nieuw leren

Deze reserve, ontstaan uit ESF-subsidie, betreft gelden voor onderwijsvernieuwing voor brandweeropleidingen en-oefeningen. In 2021 is geen beroep op deze reserve gedaan. De kosten die werden verwacht in 2021 zijn in de exploitatie opgevangen waardoor deze ruimte ingezet kan worden voor nieuwe ontwikkelingen in 2022.

Opleiden en oefenen t.b.v. GHOR

De reserve is gevormd uit rijksbijdragen om extra uitgaven van mono- en multidisciplinair oefenen te dekken. Bijvoorbeeld een grote oefening met veel operationele eenheden van één keer in de vier jaar. In 2021 is geen beroep op deze reserve gedaan en de verwachting is dat dat de komende jaren ook niet gaat gebeuren. Het voorstel is om de reserve vrij te laten vallen.

WW kosten

Ingaande 2018 wordt bij de werknemers 0,1% ingehouden voor reparatie WW. Deze is bedoeld om toekomstige claims op te vangen. Deze inhouding in 2021 is aan de reserve toegevoegd. Het voorstel is deze reserve op te laten gaan in de reserve goed werkgeverschap.

LMS

In het voorjaar van 2018 hebben alle veiligheidsregio's met het ministerie financiële afspraken gemaakt over de overdracht van het beheer van de meldkamers naar de landelijke meldkamersamenwerking. Het beheer van de landelijke meldkamer wordt daarmee in 2020 een taak van de nationale politie. Om deze taak te financieren worden de veiligheidsregio's vanaf 2020 gekort op de rijksbijdrage. Om eventuele frictiekosten op te vangen, hebben alle regio's in 2018 een éénmalige bijdrage van € 500.000,- ontvangen. Er zijn nog voldoende vraagpunten na de landelijke samenvoeging die het in stand houden van deze reserve rechtvaardigen.

Goed werkgeverschap

Medewerkers worden ingezet op hun talent, daardoor wordt er beter gepresteerd en mede daardoor is de medewerkerstevredenheid hoog. Goed werkgeverschap houdt ook in dat talenten soms buiten de organisatie een plek moeten vinden. Deze reserve maakt het mogelijk om maatwerk te leveren onafhankelijk van de begroting.

Beleidsimpuls

In de vergadering van het algemeen bestuur van 16 december 2020 heeft het algemeen bestuur ingestemd met de inhoudelijke lijn van de beleidsimpuls. Gekozen is om voor een deel van de ontwikkelingen, te kunnen starten in het eerste kwartaal, middelen beschikbaar te stellen. In 2021 is er geen beroep gedaan op de reserve. Het voorstel is de reserve vrij te laten vallen.

Voorzieningen

Voorzieningen	Eindbalans	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans
	31-dec-2020			31-dec-2021
Afkoopsom garantieschalen brandweer-personeel Assen	46.254		13.443	32.811
FLO brandweer Emmen	3.420.261	333.654	661.407	3.092.508
Saldo Voorzieningen	3.466.515	333.654	674.850	3.125.319

Afkoopsom garantiestelling functieschalen door gemeente Assen

Door de regionalisering is gemeentelijk personeel overgegaan naar Veiligheidsregio Drenthe. De gemeente Assen heeft zich garant gesteld voor inkomstenderving van de medewerkers als gevolg inpassing in lagere functieschalen. De gemeente Assen heeft de verplichting afgekocht door het storten van een éénmalige bijdrage. Jaarlijks zal een onttrekking uit de voorziening plaatsvinden ter compensatie van de extra personeelslasten. De hierop betrekking hebbende kosten zijn in 2021 ten laste gebracht van de voorziening.

Functioneel leeftijd ontslag (FLO) bezwarende functies

Voor de regeling voor uitkeringen ter zake van functioneel leeftijdsontslag (FLO) is een voorziening gevormd voor de verplichting per balansdatum. Deze voorziening is gebaseerd op de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting per balansdatum af te wikkelen. De verplichting wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde. De totale verplichting is berekend op basis van de verwachte uitgaven in de jaren tot en met 2041. De verplichting wordt opgebouwd op basis van het aantal verstreken dienstjaren. In de opbouw van de voorziening is rekening gehouden met 1% loonindexatie. Bij de opbouw van de voorziening wordt, gebaseerd op ervaringscijfers, ervan uit gegaan dat niet alle medewerkers gebruik zullen maken van het FLO. Hoeveel personen er daadwerkelijk gebruik zullen maken van de FLO-rechten is onzeker. In 2020 en 2021 is versneld de bijdrage levensloop overgemaakt aan de deelnemers, vanwege wettelijke verplichtingen. Door deze regelgeving en omdat de bijdrage deels nog opgebouwd had moeten worden leidt dit tot extra kosten voor 2021. Ook de gespaarde bedragen bij ASR bleken achteraf ontoereikend in sommige gevallen. Voor de onderbouwing van de voorziening eind 2021 hanteren we de consistente gedragslijn. Dat leidt ertoe dat we in 2021 een dotatie aan de voorziening moeten doen van € 333.654,-.

Vaste schulden

Het uitstaande bedrag aan leningen met een looptijd langer dan vijf jaar is € 22.738.198,-.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	Eindbalans	Toevoeging	Aflossing	Eindbalans
	31-dec-2020			31-dec-2021
BNG leningen	25.222.222	-	2.777.778	22.444.444
BNG overgenomen lening Hoogeveen	303.788	-	15.128	288.660
Personeel	9.898	-	4.805	5.093
Saldo vaste schulden	25.535.908	-	2.797.711	22.738.198

De rentelasten over het afgelopen jaar bedroegen € 306.195,-. Op dit moment kent de VRD vijf langlopende leningen

Lening	Leningnummer	Ingang	Looptijd	Rente	Hoofdsom	Restant per 31-12-2021
BNG Bank	40.78804	15-7-2002	20 Jaar	6,000%	61.924,08	5.093
BNG Bank	40.82599.01	2-5-2004	30 Jaar	5,350%	463.730,00	288.660
BNG Bank	40.108738	2-1-2014	15 Jaar	2,500%	15.000.000,00	6.944.445
BNG Bank	40.111208	12-6-2017	15 Jaar	0,985%	10.000.000,00	7.000.000
BNG Bank	40.1138000	15-5-2020	10 jaar	0,370%	10.000.000,00	8.500.000
						22.738.198

Vlottende passiva

De kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	Eindbalans	Eindbalans
	31-dec-2020	31-dec-2021
Crediteuren	911.969	1.393.865
Schulden aan mede-overheden	2.183.688	179.420
Overige schulden	1.128.153	1.436.046
Saldo vlottende schulden	4.223.810	3.009.330

De overige schulden bestaan voor het overgrote deel uit de nog te betalen vrijwilligersvergoeding kwartaal 4.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Contract partner	Omschrijving verplichting	periode	Verplichting per jaar	Resterende verplichting
Long term CRE Fund B.V.	Huur Mien Ruysweg 1 te Assen	2015-2030	1.011.440	8.765.817
Gemeente Assen	Verrekening huur Mien Ruysweg 1 te Assen deel brandweer	2015-2030	700.903	6.074.495
Totaal deel huur Mien Ruysweg 1 Assen VRD			310.537	2.691.322
Aprisco B.V.	Huur locatie voor de ZVHD	2020-2024	29.561	96.073
Comparex	Software en licentie	2020-2024	131.448	394.343
Van Duijnen Koffie B.V.	Warme drankenautomaten	2021-2025	5.928	23.713
Catering Vitam	Verzorgen van de catering in Assen	2021-2025	25.975	103.901
Dokter Schoonmaakbedrijf	Schoonmaak gebouwen	2021-2025	187.473	749.891

Huur Mien Ruysweg 1 te Assen

De VRD huurt de locatie Mien Ruysweg 1 te Assen van Long term CRE Fund B.V. jaarlijks voor een bedrag van € 1.011.440,-. De huur is 2.68% verhoogd door indexering. Het gedeelte van het pand wat in het gebruik is door de brandweer wordt door de gemeente Assen jaarlijks gecompenseerd voor € 700.903,-. Ook deze vergoeding is geïndexeerd. Per saldo betaalt de VRD € 310.537,- jaarlijks aan huur. Beide contracten omtrent de huur hebben een looptijd van 15 jaar, ingaande op 1 september 2015 en eindigend 31 augustus 2030. De resterende verplichting voor de huur Mien Ruysweg 1 te Assen ultimo boekjaar van de VRD bedraagt € 2.691.322,-.

Aprisco

In het kader van uitvoering van de Pijofach taken van de VRD voor het ZVHD is met Aprisco een contract afgesloten voor de huur van een externe locatie met een looptijd van 5 jaar, tot 31 maart 2024. De verplichting bedraagt per jaar € 29.561,- en de resterende verplichting ultimo 2021 bedraagt € 96.073,-. De ZVHD betaalt jaarlijks huur hiervoor aan de VRD.

Comparex

De VRD is samen met GGD Drenthe een verplichting aangegaan voor software en licenties. Looptijd is 36 maanden tot en met 31 december 2024. De verplichting per jaar voor de VRD bedraagt € 131.448,-. De resterende verplichting van het contract ultimo 2021 bedraagt € 394.343,-.

Van Duijnen Koffie B.V.

De VRD is samen met GGD Drenthe een verplichting aangegaan voor aankoop van warme dranken bij Van Duijnen Koffie B.V. Looptijd van het contract is 5 jaar ingaande 1 januari 2021 en looptijd tot 31 december 2025. De verplichting per jaar voor de VRD bedraagt € 5.928,-. De resterende verplichting van het contract ultimo 2021 bedraagt € 23.713,-.

Vitam

De VRD is samen met GGD Drenthe een verplichting aangegaan voor de catering op de locatie Mien Ruysweg te Assen. De looptijd van het contract is 5 jaar ingaande 1 januari 2021 en looptijd tot 31 december 2025. De verplichting per jaar voor de VRD bedraagt € 25.975,-. De resterende verplichting van het contract ultimo 2020 bedraagt € 103.901,-.

Dokter Schoonmaakbedrijf

De VRD is samen met GGD Drenthe een verplichting aangegaan voor de schoonmaak van diverse gebouwen. Looptijd van het contract is 5 jaren en looptijd tot 31 december 2025. De verplichting per jaar voor de VRD bedraagt € 187.473,-. De resterende verplichting van het contract ultimo 2020 bedraagt € 749.891,-.

Financiële kengetallen

Om een beeld te krijgen van de financiële positie van de VRD zijn vier voor ons verplichte toepasbare financiële kengetallen ontwikkeld:
1. netto schuldquote
2. solvabiliteit
3. taakvelden
4. structurele exploitatieruimte

Netto schuldquote/Netto schuldquote gecorrigeerd

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de VRD ten opzichte van de totale inkomsten en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

	31-dec-2020	31-dec-2021
Langlopende schulden	25.535.908	22.738.198
Kortlopende schulden	4.223.810	3.191.193
Financiele activa	1.294.382	974.690
Vorderingen	11.648.006	8.178.807
Liquide middelen	458.841	452.068
Subtotaal	43.160.948	35.534.957
Totale baten	33.225.927	33.637.784
Netto schuldquote	57,0%	54,3%

	31-dec-2020	31-dec-2021
Langlopende schulden	25.535.908	22.738.198
Kortlopende schulden	4.223.810	3.191.193
Vorderingen	11.648.006	8.178.807
Liquide middelen	458.841	452.068
Subtotaal	41.866.566	34.560.267
Totale baten	33.225.927	33.637.784
Netto schuldquote gecorrigeerd	53,1%	51,4%

De VNG heeft als richtlijn een norm van maximaal 130% voor de schuldquote. Daar blijft de VRD ruim onder.

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de VRD in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid.

Solvabiliteitsratio	
31-12-2020	9%
31-12-2021	10,2%

Taakvelden

Het volgende overzicht geeft inzicht in het verdelingsprincipe naar taakvelden:

Taakvelden		2021	
Nummer	Omschrijving	Begroting	Rekening
0.7	Gemeentefonds	5.197	5.228
0.5	Algemene dekkingsmiddelen	26.766	26.766
0.8	Overige baten en lasten	-324	10
	Totaal baten	31.639	32.004
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	25.038	24.965
0.4	Overhead	5.961	6.273
0.61	Treasury	-	-
8.3	Wonen en Bouwen	633	640
	Totaal lasten	31.631	31.878
0.10	Reserve mutaties	-8	-8
0.90	Venootschapsbelasting	-	-
Totaal resultaat		-0	-118
Percentage Overhead		19%	20%

Onder het taakveld 0.4 Overhead zijn de kosten zoals vermeld in het programma Bestuur en ondersteuning opgenomen. Het taakveld 8.3 bestaat uit de kosten Risicobeheersing incl. personeelskosten. Bij het taakveld 0.8 overige baten en lasten zijn de afrekeningen vorige boekjaren opgenomen.

Structurele exploitatieruimte

In de begroting als de jaarrekening 2021 wordt een beroep gedaan op de reserves. De structurele exploitatieruimte is daarom in 2021 negatief.

Structurele exploitatieruimte	
1-1-2020	1,06
31-12-2020	3,84

Aan het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Drenthe

CONTROLEVERKLARING ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2021 van de Veiligheidsregio Drenthe te Assen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:
- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Veiligheidsregio Drenthe per 31 december 2021 als van de baten en lasten over 2021 in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling zoals opgenomen in de door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader van 15 december 2021.

De jaarrekening bestaat uit:
1. de balans per 31 december 2021;
2. het overzicht van baten en lasten 2021;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. verantwoording in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT), als zelfstandig paragraaf onderdeel uitmakend van de jaarrekening van Veiligheidsregio Drenthe;
5. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO), de door het algemeen bestuur op 20 december 2021 vastgestelde normenkader en het Controleprotocol WNT 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Veiligheidsregio Drenthe zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening als geheel bepaald op € 335.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstoleranties bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten, inclusief toevoegingen aan reserves. De materialiteit is gebaseerd op het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2021. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan hen tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 16.500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie
Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:
- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- overzicht verschillen analyse Incidenteel-Structureel.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in ingevolge artikel 213 lid 3 onder d van de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de verordening van de Veiligheidsregio Drenthe. In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het BADO, de door het algemeen bestuur op 20 december 2021 vastgestelde normenkader, het Controleprotocol WNT 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude
  - dat baten en lasten alsmede balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,

  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

www.bentacera.nl

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en,
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Drachten, 15 maart 2022

Bentacera Registeraccountants B.V.

Digitaal ondertekend door:
T.A. Schurer
15 maart 2022 15:55 +01:00...

T.A. Schurer RA

Bijlagen

Bijlage I: Leden dagelijks bestuur en algemeen bestuur

De VRD is een gemeenschappelijke regeling tussen de twaalf Drentse gemeenten. De leden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur zijn allen onbezoldigd lid. Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden de leden van het dagelijks bestuur aan.

Naam	Functie	Gemeente
de heer K.B. Loohuis	Bestuurslid algemeen en dagelijks bestuur	Hoogeveen
de heer H.F. van Oosterhout	Bestuurslid algemeen en dagelijks bestuur	Emmen
de heer B.J. Bouwmeester	Bestuurslid algemeen bestuur tot 1-10-2021	Coevorden
de heer R. Bergsma	Bestuurslid algemeen bestuur vanaf 1-10-2021	Coevorden
de heer R. Korteland	Bestuurslid algemeen bestuur	Meppel
de heer J. Seton	Bestuurslid algemeen bestuur	Borger-Odoorn
de heer M.J.F.J. Thijsen	Bestuurslid algemeen bestuur	Tynaarlo
de heer K. Smid	Bestzuurslid algemeen bestuur	Noordenveld
mevrouw M.F.V. Damsma	Bestuurslid algemeen bestuur tot 15-11-2021	Midden-Drenthe
de heer D. Bouwman	Bestuurslid algemeen bestuur van 15-11-2021 tot 1-12-2021	Midden-Drenthe
de heer C. Bijl	Bestuurslid algemeen bestuur vanaf 1-12-2021	Midden-Drenthe
de heer R. Jager	Bestuurslid algemeen bestuur	Westerveld
de heer R.T. de Groot	Bestuurslid algemeen bestuur tot 1-6-2021	De Wolden
mevrouw J. Vlietstra	Bestuurslid algemeen bestuur van 1-6-2021 tot 16-12-2021	De Wolden
mevrouw I. Nieuwenhuizen	Bestuurslid algemeen bestuur vanaf 16-12-2021	De Wolden
de heer A.W. Hiemstra	Bestuurslid algemeen bestuur	Aa en Hunze

Bijlage II: Sisa bijlage - concept Leden dagelijks bestuur en algemeen bestuur

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 27-01-2022								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A2	**Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)** **Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3** Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A2/01*					
			€ 5.228.580					
JenV	A12	**Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen** Veiligheidsregio's	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) *Aard controle R* *Indicator: A12/01*	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12/02*	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2022 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden *Aard controle R* *Indicator: A12/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2022 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12/05*	
			€ 0	Ja	€ 0	€ 0	Nee	

Bijlage III: Toelichting per risico

Rechtspositie brandweervrijwilligers

Het vraagstuk waarbij de rechtspositie van brandweervrijwilligers in het geding is, heeft in 2021 ondanks de crisis toch wel aandacht gekregen, maar er is nog geen duidelijkheid over de richting die het opgaat. Samen met de werkgevers wil de nieuwe minister van J&V kijken op welke wijze het aspect vrijwilligheid, wat zo kenmerkend is voor Nederland, kan blijven.

Onverwachte ontwikkelingen groot brandweermaterieel

Ten aanzien van het groot Brandweermaterieel worden we meer en meer geconfronteerd met ontwikkelingen waarop niet te sturen is. Hieronder vallen de aanbestedingstrajecten die veelal langer duren dan verwacht. Hierdoor moeten dan weer extra kosten gemaakt worden voor het operationeel houden van het te vervangen materieel. Ook snelle veranderingen op technisch vlak spelen hier een rol, meestal leiden deze ontwikkelingen tot een hogere vervangingsprijs.

Ontwikkelingen huisvesting

We zijn als VRD nauw betrokken bij de huisvesting van onze posten, er is goed overleg met de eigenaren. De gemeenten zijn nog steeds de eigenaar, het gaat hier ook niet om nieuwbouwkosten. Mocht de nieuwbouw echter stagneren dan zal er gekeken moeten worden naar tussenoplossingen voor de stalling van ons materieel en dan wordt al snel gekeken naar de VRD om het op te lossen. Daar is geen budget voor meegenomen in de begroting. Voor de kosten van de inrichting van deze posten is wel budget opgenomen in de begroting, we zien nu dat veel nieuwbouw in de planning staat waardoor er een groter beroep op de begroting nodig kan zijn.

Ontwikkelingen 2e loopbaanbeleid/FLO

Voor brandweermedewerkers die na 2006 in dienst zijn gekomen heeft de werkgever na 20 jaar de verplichting om te zorgen voor een andere functie. Maatregelen hiervoor zijn al in gang gezet, maar het is nog onzeker of dit op termijn tot de gewenste resultaten zal leiden. Medewerkers worden aangespoord en ondersteund om zelf initiatief te nemen om ander werk te vinden. Wellicht dat voor deze medewerkers een vorm van FLO in het leven geroepen wordt. Door externe ontwikkelingen op het gebied van de huidige FLO regeling dreigen de regio's met hogere kosten te maken te krijgen die niet in de voorziening zijn meegenomen.

Digitale verstoring/Cybercrime

Onze afhankelijkheid van digitale systemen wordt steeds groter. Denk aan het thuiswerken en de dagelijkse handelingen als bellen, reizen of betalen, slimme sensoren in veiligheidssystemen en volledig geautomatiseerde processen in tal van bedrijfstakken. Steeds vaker zijn verschillende systemen ook nog aan elkaar gekoppeld. Met de toenemende interactie tussen fysiek en digitaal komen onze economie, nationale veiligheid en het normale maatschappelijk leven op onvoorziene manieren in gevaar. Het kan bijvoorbeeld gaan om ontvreemding van informatie, maar ook om ontwrichting door inzet van gijzelsoftware.

Arbeidsmarktproblematiek

In de huidige arbeidsmarkt worden we steeds vaker geconfronteerd met moeilijk in te vullen vacatures, het potentieel in de vijver waaruit gevist wordt neemt steeds meer af. Er is een risico dat onze dienstverlening in gevaar komt als we niet de juiste man/vrouw tijdig genoeg op de juiste plaats weten te krijgen.

Ontwikkeling klimaat en energie

Ook de VRD zal mee moeten in de slag om klimaatvriendelijker te opereren, voorbeeld is het overschakelen van diesel naar andere brandstoffen voor het groot materieel. Maar het gaat verder dan alleen de brandstof. Deze ontwikkelingen gaan soms sneller dan ingeschat en de consequenties kunnen groot zijn.

Bijlage IV: Begrotingsonrechtmatigheid

In verband met de regelgeving omtrent begrotingsrechtmatigheid moet het dagelijks bestuur(DB) bij de jaarrekening inzicht geven in de begrotingsoverschrijdingen. Volgens de financiële verordening van de VRD handhaaft het algemeen bestuur(AB) de lasten van de begroting op programmaniveau. Dit betekent dat bij begrotingsoverschrijdingen aan de lastenkant het DB een analyse in de jaarrekening opneemt, waarbij de oorzaken en de achtergronden worden toegelicht. Bij de jaarrekening krijgt het AB vervolgens het voorstel voorgelegd om de begrotingsoverschrijdingen alsnog te autoriseren.

Voor de analyse is gebruik gemaakt van de landelijke indeling van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). Deze indeling is als volgt:

1.	**Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten**
2.	**Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar die niet tijdig konden worden gesignaleerd.**
3.	**Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd.**
4.	**Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend.**
5.	**Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt.**
6.	**Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren.**

Budgetafwijkingen welke weliswaar in financiële zin binnen de begroting blijven, maar waarbij zeer duidelijk is dat aanzienlijk minder prestaties zijn geleverd c.q. activiteiten zijn ontplooid dan in de financiële begroting specifiek als doelstelling was aangegeven en welke niet in de jaarrekening zijn toegelicht vormen een aparte categorie “begrotingsoverschrijdingen”. Het gaat hier om afwijkingen van beoogde prestaties en niet om financiële budgetafwijkingen c.q. niet financiële informatie die de accountant soms wel waarneemt, maar waar hij niet standaard op toetst. Indien de accountant deze vorm van onrechtmatigheid waarneemt heeft dit geen gevolgen voor de strekking van de accountantsverklaring. Wel zal de accountant deze waarnemingen opnemen in zijn verslag van bevindingen.

Analyse

De begrotingsoverschrijdingen op de hierboven genoemde programma's Bewustwording, Samenleving en Organisatie betreffen in alle gevallen overschrijdingen die te kwalificeren zijn onder categorie 2. Voor een onderbouwing van de overschrijdingen verwijzen wij naar de toelichting bij de betreffende programma's.

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting gewijzigd 2021	Werkelijk 2021	Resultaat 2021
Programma Calamiteiten en Crises				
Lasten	19.834	21.313	21.160	153
Baten	-411	-181	-298	117
Totaal Calamiteiten en Crises	19.423	21.132	20.862	270
Programma Bewustwording				
Lasten	3.098	3.252	3.460	-209
Baten	-252	-10	-38	28
Totaal Bewustwording	2.846	3.242	3.423	-181
Programma Samenleving				
Lasten	2.270	2.246	2.249	-3
Baten	-901	-949	-929	-21
Totaal Samenleving	1.369	1.297	1.321	-24
Programma Organisatie (Overhead)				
Lasten	6.068	6.084	6.467	-383
Baten	-217	-123	-195	71
Totaal Organisatie	5.851	5.961	6.272	-312
Totaal programma's	29.489	31.631	31.877	-247
Algemene dekkingsmiddelen				
Lasten	378	324	174	150
Baten	-31.045	-31.963	-32.178	216
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-30.667	-31.639	-32.004	366
Resultaat voor bestemming reserve	-1.178	-8	-127	119
Reserve mutatie	323	8	8	-
Resultaat na bestemming reserve	-855	-	-119	119

Jaarstukken **2021**

Crisisbeheersing, GHOR, Brandweer,
Bedrijfsvoering en Financiën

Veiligheidsregio
Drenthe